

VIRGINIA

АКТУЛ I:

ШЕНА I.

NUMITORIA, VIRGINIA,

Numitoria

Че те маї опреці? Віно: тревте съ не 'итоарчем.
Да аатареле вѣастре..

Virginiia

Маїк'а мѣ, ичї одатъ

Нѣ трек пѣи форул љста, фѣрь а мѣ опрї
Нѣатъ гѣндїре. Іатъ, вѣз тот ачелаш кѣмп,
Д'унае тѣна одатъ слободѣ сїмтїментѣ
Ічїліе іубїтул; акѣма мѣт а фаче
Сїанїк'а стѣпжїре. О, кѣт е'мѣа де дреит
Дорул шї ура.

Numitoria

Астѣзї, де те вѣбеще ел;

Поате съ аидѣучѣскѣ амарѣрїле салѣ.

Virginiia

Кѣм? ел де мѣ вѣбеще?.. Астѣзї?.. Че вїчї?

1.

Нуміторіа

Дя, фійка:

Фіервінтѣ те трате татаѣ тѣ аскватѣна,
Дія тавѣрь не скріє, нунта'ці трѣвнд-вар са.

Вірдінія

Адеврѣат а оарѣ? ахир'а мѣ сѣспінарѣ
Ва'мчета-астѣзі, маікъ? — че ахаче-бухуріє!

Нуміторіа

Пѣ кжт ціє скумп есте Ічіліє, атжт
Вірдініє 'а нубеце. Сжит словосі амжндої:
Маї мѣат лекжт аи нуме еї сжит Романі аи фапте.
Нумаї інім'а честві вітѣз афост трсітѣ
Сфжнт лѣквш а'аа тѣѣ кудет. Пѣрїнтелс тѣѣ, нѣ,
Нѣ тѣ ар фі дат ла джесу дака м'ар фі пітѣ
Кѣ 'мтіне фрумсецѣ а-уна кѣ віртѣтѣ.
Де Ічіліє аисѣ вреднікъ врт сѣ вазѣ
Пѣ фійка се, ші пжнѣ а нѣ 'іо'икредіице.

Вірділіа

Сжит вреднікъ ахума? Чѣл-маї предвіт вун,
Чѣл-маї аи гжѣ діп тоате м'ар фі нумаї ачѣста,
Афі а лѣі-соціє. Дар чѣл-маї славіт фіє
Вреднікъ а фі де джесу.

Нуміторіа

А-а меріці, да, ші са
Те мерітѣ, са нума, че аи къ ѣ Роман,
Кжнд Рома віноватѣ стѣ мѣтѣ, нїміцітѣ
Ші слободѣ се кредѣ аи жѣт. Кѣчї нѣі асѣмѣн'ї
Ачї тѣандавї, че мжндрі вѣстѣск мѣконтїніт

Стрѣмошестіае фяпте, шцѣар еї ле предаѣ.
Ічіліе, за нумѣї ан сіне прославіае
Міне, кураж, віртуте, кредітѣ некомпѣ :

Вірцінія

Дестта къ ну е нобіа, нічі ле тірані вжидуте
Плакъ се дар ан міне суфлет кураг гѣсінд.
Пе словод'а са фрѣнте, прѣкѣм ші андрѣвѣцѣ
Еѣ въз къ стрѣлчиче чінстѣ, мѣрїмѣ Ромїї.
Ші 'итр'ачіші тімпї кжнѣ трѣмѣр лінгвїторї кѣр,
Ворбїрѣ алевѣратѣ, неидѣнлекар'ѣ са,
Прѣ нобіа'а са урѣ, сжнт дарѣріае сфїнтѣ,
Карѣ мѣ деспѣрцірѣ кѣр ші ле міне дїсѣмі.
Павѣе сжнт, 'міе вфлѣ а фі потрївѣ лїї.
Д'аш фі фатѣ ле нобіа аш пѣжїще ку амар,
Ка кѣм аш фі вѣскѣтѣ ку мѣт маї жос де джнѣтѣ

Нуміторіа

Ку лѣптѣле діи цѣцѣмї 'ціам дат д'аї сѣвт ші ура
Ла нумѣ де патрїчіѣ. Пѣстрѣз'о скѣмпѣ дѣр
Пѣнтрѣ еї, че анфелѣрї сѣ цїн тот дѣпѣ вѣнт.
Зжмѣше вжїтѣ'а сѣартї? Іатѣї, грозѣві шї мжндрї!
Лѣвіне анпротївѣ? Сѣ тмїагск кх тотѣ! *Хеммѣ catalul*
Слѣркаці сжнт тот д'аѣна.

Вірцінія

Сѣ мїнѣ сжнѣлѣї мѣї?

Ах! тѣ ну шїї, ну шїї маїкъ, че кѣвжнт 'міа хрѣвїт
Прѣ цѣнерѣаса урѣ, ші че окѣрї вѣсплѣсе
Ан сѣфрїг тѣвѣтѣ!

Нуміторіа

Аїдема

Вірѣнія

Да, азівеї,

Ачѣстѣ фрѹмѹсѣце, че н'аш фі сѹферіт
Де н'ар фі фосг наѹкѹтъ ла скѹмѹла мѣѹ вітѣз,
Кѣт мѣ прїмежаѹсѣце.

ІІІ Е N A ІІ

ВІРѢНІА, НУМІТОРІА, МАРКУ, РОБІ.

Маркѹ

Аста е фата, аста.

Дѣ, лѣ кас'а мѣ пралѣ, робілор, вої тѣржц'о.
Серва мѣ есте, роабѣ, нескѹтъ ва шї вої.

Нуміторіа

Е!.. Чїне ещї? рѣспунде, вѹтезї тѹ в ^{сѣма} кемѣ
Де роабѣ о Романѣ?

Маркѹ

Са вѣдїт вїкленїѹцї.

Ти задар вѣї асмѹлѹце дїи аиащереї лаї цѹрїї.
Ев фїїка та нѹ есте, нїчї слободѣ мѣскѹта
Дїи чѣтѣценї Ромї шї еѹ сѣжит унѹ, ла.
Кѹноск лѣцїлѣ Ромї, прѣ мѣлат мѣ тем дѣ елѣ,
Сфїнте'мї сѣжит шї слѣвите, шї ла чѣ мї сѣ ваде
А лѹа 'мѣдрѣт нарѣ, прїм лѣцї еѹ фїдрѣснѣск.

Вірція

Еў роавъ ? роавъ цїе ?

Нуміт

Че! ... шї фїйка мѣ?

Шї тх, слугъ тржндавъ, тх четъцѣн ва Ромі?
 Дїн фаптеледї шї ворбе спѣркате, хн сателїт,
 Ла тїраїї роб: фїсь дїн тодї маї прост те въз.
 Дяр фїї орї чїне, афлѣ къ плабе сжнтем мої,
 Д'одраслѣ некорумптѣ; шї къ не вїмовацї
 Патрїчї ачї ащѣнтѣ орї кѣре вїклемїе,
 Ор че нелицѣрїе, шї не блїендї лор.
 Маї афлѣ, къ пѣрїнте, Вірцініе ѣ ва її;
 Шї еѣ аавї содїе; къ ел фн кжмп де арме
 Асудъ пентрѣ Рома;.. Шї ку прїсос ел пѣате,
 А'цї фмпїла трѣфїа ...

Маркѣ:

Шї къ 'лаї фїпѣлаѣт

Шї прѣ рѣѣ кумпѣрата фатѣ о крелѣ а авї.
 Ел н'ѣ шїхт нїчї шїе ку че мѣщешѣрїе
 Тх не фїїка сѣрїїнѣ кѣесте авї фѣкѣтаї.
 Дечї е де тревїндѣ шї мѣртѣрїї с'авїї,
 Кѣре ле вої аавче тїде сѣ ва кѣдѣ.
 Дяр роавѣ мѣ сѣ вїе ку мїне дїспречнѣ.
 Еѣ нѣ коноск мїоччїв, де нїменї нѣ мї е тѣмѣ:
 Сѣвѣ умбра де ледїї сфїнте еѣ сжнт асїгурат.

Вірцініа

Маїка мѣ те вої перде? шї ку тїне 'нтр'їн пѣнѣ

6.

Вонъ перде ші... те ші соцъ, ші лібертатъ?..

Н х м і т о р і а

Черта ші Романъ... кь аста, м'ї есте фїїкъ?

Н х м і т о р і а

Журьмжнт прѣ задарнік! хулещї дитр'ти задар..

Орї не слуціале меле съ ле урмезе 'нграва,

Орї ва венї тжржть ші ва урма дї сїаль.

Ту ла немітїтїа трїбунал пар ле урмъ,

Бжвжнт д'ї-врѣ ла фаптамї, є҃҃ гата сжит а'дї да..

Н х м і т о р і а

Фнтре фемей иѣрмате маре вїтѣз те цїї.

Дар'цї є кам зневое съ 'нтрєвїнцїзї сїаль.

Л'але тале манїцурї прѣ рѣѣ 'даї алес локв:

Форта Роман є аста, тїкьлаовсе нх 'авезї?

Акума тот породу'а ачі ва алєрга

Ла стрїгьрїале воастрє: апърьторї омїа.

Вїн пєнтру Вїрцїнїа..

В і р ц і н і а

Ші де нх ва фї нарьшт

Апърьтор: нїчї тнх, съ шїцїї, учїгьторї,

Кь роабъ вої д'аїчѣ, нх, нх мѣ вїцї тжрж,

Пжнх нх'мї цїї ла моарте. Є҃҃ негрешїт сжит фїїкъ

Ўнхї вїтѣз пьрїотє. Схфалєт Роман ам саобод;

Аш фї авуг валєт схфалєт, маї мулх ші де вжт шїї

Аш фї фост є҃҃ тржїдавъ, дака м'ар фї нѣскєт

Ўн вїмїчїт ка тїне.

Марку

Ти кля... тів

Журжид вѣ луѣ таръш д... менте,
Скѣмбанд ші стіа ші со... рѣц'о, де....

Нумі...

Куса.

Ші пе мінэ 'мпреуиѣ вої працѣ вѣдї таръ.

Вірѣнія

Маїка мѣ, орї че сіаь дін коастаці нѣ мѣ смѣаце.

Марку

Ти задар. — Дѣслініді 'о, мума єї нѣ аста,
'Смѣаціці фѣгаш'а роабѣ.

Вірѣнія

Вітежі Романї! міаоші!

Нуміторіа

Фїї алуї Марц, рѣзбоїнічі, аста че 'и браце мї стрѣят
Ка вої нѣску Романѣ, ка вої слободѣ есте:
Прін сіаь мї о вор смѣаце ачеші тѣлахарї? вічѣ?
Фадѣ ку вої? ку Рома? фадѣ ку сфінці зей?

Ш Е N A Ш

ІЧІЛІЕ, ПОРОД, НУМІТОРІА, ВІРѢНІА,
МАРКУ, ровї.

Ічїліе

Че стомоте? че цїпет? — о черуае! че въз?
Вірѣнія?...

Вірѣнія

Де! віно...

Нумиторіа

Кържид, алѣ! черуха тетримице;
содіа та се пірде!

іа

Де тине, шідемайкама шіде мѣ смуга.
Везі, ачеста де роавь ипасте мїарункат!

Ічіліе

Де роавь? тикъложсе! астѣ сивалтемці фанте?
Ли фор ту щіі май тине а мпумна, ну алу пть?
'Ту, ров' де кжт тоці рові, май ров, май німічиг,
Ту, пе фичовр'а аста роавь съ кемі кхтезі?

Маркх

Ічіліе, аи сфаде обичнуит ші'н ларме,
Крескут аи тімпі прѣ тѣрбурі, те сімці датор акума,
Пріи прічін'а ачѣста нар а'ниоі врѣжвірі,
Че пурурѣ а тѣ сѣфаст хрѣнеск. Дар пжнѣ кжнд
Авем аци сфінте 'н Ром'н, спре сінгур'ці тѣрваре,
Мѣ почѣ теме де тине? Аста е амѣ роавь,
Аста зік, аст'а есте; шідовадѣ воѣ да
Унде ала съ каде. Нічі тѣ, крез тѣ, нічі кжці
Ачі сжит аїтѣ сімені, муцінд аи том де урѣ,
Жудекторі ит'мі сжитці.

Ічіліе

Ічіліе, ші пүціні

Семені аї луї аїчѣ стаѣ апѣрѣторі гроазнічї
Аї невіновъціі. — Ахзі'мі гласуха тѣ,
Бѣрват народ ал Ромі. Еѣ карѣ пжнѣ акум:

Ну сжит спержур, ну фнкъ; еѣ каре нічі одать
 Ну, ну 'мі ам предат чистѣ нічі ну ам вжидатю;
 Еѣ, че 'ннеиовіа сжице мѣ лавк мѣ фълеск
 Ші 'н чеа прѣ иовіа суфадъ; не мѣне аскулаті;
 Еѣ воѣ ворвек. Асть вѣмовать фать
 Е фійка лѣ Вірцініе... Да ун асфел де нуме
 Д'оуръ стрѣлѣчѣть въ вѣз фнфлѣкѣрадї.
 Вѣрцініе 'н вѣтае асудъ пентру вої.
 Вѣдеці че времї кумплате; вѣдеці пе а са фїїкѣ
 Кум арѣмас фн Рома спре дефѣїмаре астьзї.
 Ші чїне одѣфаїмъ?. Еші, аратѣте, еші,
 Еші, Марко;. Дар че ?тремурї? — гага, на, ел, ел, е.
 Прѣ куноскут е воѣ. Ла Апіе тіраиуа
 Ел ровуа чеа дїн урмъ, ел чеа дїнтѣїхъ мїністру,
 Л' Апіе аа віртудї фїерос врѣжмаш жѣрат;
 Ла Апіе трѣфашуа крѣвтуа, крѣа рѣпітор,
 Кареле спре океръ в'а рлїт лібертатѣ
 Ші въ ласъ віаца. — Вірцініа, содіе
 'Мї есте фѣгѣдуїть, о нѣбек. Че сжит еѣ
 Ну шїѣ де цїнеці мїте: еѣ фостам въ трївун.
 Апѣрѣтор аа востру... Дар фн задар; атѣчѣ
 Адї крѣзут кувѣнтарѣ алѣї амѣцітоаре
 Маї муат де кѣт фн мїне че слобод въ ворѣѣм.
 Іатъ авум осѣндѣ жѣгуа комун авем...
 Дар че маї зік авума? Брацѣ ааї Ічіліѣ,
 Ініма, фидрѣспѣла, ка шї вѣмелѣї фнсь,

Въ сжит прѣ кѣноскуте: — Слобохъ дела вої
 Дела вої чер соція. Ел нѣ в'о чере, нѣ;
 Ел зиче къ ерѣвъ, о нѣ; о траце 'и сѣль. —
 Титре Марку ш' Ічїліѣ, каре е мїнчїосхл
 Дъне, дъне сентеца тѣ, репт пород Роман!

Марку

Леціле че фѣкурѣцї вої, пород амьрат
 Вов, леці дрепте, сфїнте, вої маї антѣж акума
 Ацї кутеза але рѣне? Нѣ, нѣ сѣфреѣ ачѣста
 Дї Ромї зей пѣтерицї. Орї кжнд съ ва вѣдї
 Къ еѣ нѣ чер къ дрепул шї сжит амьцїтор,
 Пе кануа мѣѣ съ казъ тоатъ мѣнїа воастрѣ:
 Дар пжїѣ кжнд невѣне лауде, шї скжрвоасе
 Обѣрї, дефѣмьрї, хѣле, кѣтре фрѣхл де леці;
 Сжит дрептѣрїле каре мї съ апротївесск,
 Дї мжїнїле стѣпжнїї а смѣлѣ роаба веке
 Дїн вої чїне 'ндрѣснеше?

Ічїліѣ

Еѣ антѣж; шї товаришї

Вов авѣ ла ачѣста кждї сжит ачї Ромаїї.
 Да, фѣрѣ амьональ, крунта черерѣ та
 Спѣркать таїнѣ аскунде: дѣр че те 'идѣмпѣ, чїне
 Цїе? шї чїне поате? чїне ва ка съ цїе?
 Еѣ нѣ; еѣ сїнгѣр прѣ скжрвоасей іспрѣвї
 Урмаш нѣ вов фї. Рома дїн времѣ че с'а дат
 Ла зече стѣпжнїї праде, сѣвт вѣл де леці мѣл цеме
 Тн сѣль, амьокарѣ, амьвжїзѣрї шї оморѣрї.

Нечинсте пши акума, еѣ н'ам суферит, ну;
 Чине суфере есте дрепт а се нечинсти:
 Ну поате а фі сербъ роавъ соція мѣ:
 Ши роавъ кнар иъскутъ да'р фі фост. — унде; унде
 С'а маї поменит леце маї недрѣптъ? че? ровї
 ↑и сжнѣ либертѣци? ши аа чине ровеск?
 Д'апъсѣторѣл иострѣ каре не ши дефаїмъ. —
 Сербї ши ровї н'аре плебѣ, пентрѣ къ аре враще
 Ши инимъ. — Дар Рома ва сѣаївъ ши сервї,
 Мїї де мїї аїбъ, иѣма пе Вїрѣинїа ну. —
 Романї, ↑и мїие кредецїї: мѣ жѣр къ аста есте
 Фїїка лѣї Вїрѣинїе: мїшкѣрїлїї смерїте,
 Страшнїкаї кѣцетаре, прѣ наалтелеї гжндїрї,
 ↑и тоате еа ел есте. Фїервїнте о нѣвеск.
 Мї са дат де соціе; асфел дар еѣ воѣ пїердео?

Н о р о а .

О соц непорочїте! н'ачеста чїне шїе
 Каре 'л лѣдемнѣзъ?

І ч і а і е

Бїне, прѣ бїне мѣ прїчеп,
 Мїлѣ сїмѣцїї де мїне; ши омерїт; ведецїї:
 Зїоа ачѣб'и каре ку плїнѣ вѣкурїе
 Еѣ мѣ кредѣм ферїче, нать 'и плїнѣ 'и трїстаре
 Жадїкѣ мї с'аратъ. ↑и Ром' ам мѣлѣї врѣжмашї;
 Пе тоцї врѣжмашї вошрї. Пѣтерицї дар маї мѣат
 Вїкленї, ши чїне шїе? ↑и вор рѣпї соція
 Де време че'мї рѣпїрѣ прѣ скѣмпа лїбертате.

Веледї че десфрѣпаре! шї цесуте мївчунї;
 Еї сжит екекѣторї ачестор амѣдїрї.
 Де! Ромь, кѣї цїї парте?.. Новїлї фрѣ де лїце,
 Вої сжнтецї ачї робї; не вої ар фї ку кале
 Авѣтжрж ку лавїдѣрї; не вої, каре ам пїепт
 Темере, вїкленїе, амбїціе 'икуїбацї;
 Турбацї де пофте релє, де ржвїе амсетате;
 Вої, не каре 'нвечї роаде меказул, жїндѣрѣ
 Кѣтре вїртѣтѣ плєвї, че нѣ нѣмаї н'авецї
 Дар нїчї и'эцї куноскуто. Рѣутѣцїцї, ам лавїд
 Се даѣ еї сїнгрї, нѣмаї спре а фї плєбѣ
 Стржнсь 'ндоїт ровїть: маї бїе вор робїа,
 Ш'атѣтѣлор осжїлѣ де кжт а ампѣрцї
 Ш'а густа лїбертатѣ д'ампрежнѣ ку иої:
 Хїаре! кжид сжнтем веселї, еї сїмг амѣрѣчїе,
 Шї тжнѣрѣ ноастрѣ е валор букѣрїе.
 Дар сѣ ва скїмба времѣ, ашѣ нѣдѣжаѣск.
 Амї парѣ к'асосїт зїоа...

Н о р о д

Мѣкр дар фї!.. дѣр ...

М а р к ъ

Тачї;

Дестѣл: аї вої нарѣшї 'а фї трїбуи ла плєбѣ?
 Те шїѣ, те арде сѣтѣ де завістїї, де сжїце.
 Дар нѣ, ферѣскѣ черѣл, еѣ астѣзї нѣ'цї воїѣ фї
 Л'астѣ спѣркатѣ фангѣ кѣмплїт мїжлочїтор.
 П'жнтр'ачѣшї аї тѣї семєшї, ку вїкленшѣг амтїнде;

Мачіиъ'ці ачі фіерѢ ші тот віиіуа варсь ;
 Еѣ ꙗнпротіва сілі алтъ пѣтере и'ам
 Де кжт пѣтерѢ леці. Аку ла трібунал,
 Ла Апіе сьвіе Вірцііа; ку джнса
 Ші мінчіноаса мѣмъ: Еѣ ле ацент эколо;
 Аколо, ну иебуе ураете ші стрігьрї,
 Чи лініціг кѣвжитѣа жуде сев'а аузі.

III E N A IV

ІЧІЛІЕ, ВІРЦІНІА, НУМІТОРІА, ПОРОД,

І ч і л і е

Ла трібуналу Ромі еѣ ꙗнсмї воѣ адуче'о.—
 Романї (вої каре сжнтеці маї пѣдїи ші маї слобозї
 Ші маї вітїжі) еѣ воѣ кѣвжитѣа ꙗндрептез.
 Ла жудеката а маре ведї фі тоці прівіторї,
 Въ 'нвітез сь фіці фадъ. Де кжт прічина аста
 Ної нѣмаї авем алта. Тоці соці ші пѣріиці
 Де пліи вор а фла астьзі ле пот а маї авѢ
 Фїї ші соції ꙗн Рома.

III E N A V

ІЧІЛІЕ, НУМІТОРІА, ВІРЦІНІА.

Н у м і т о р і а

О тімпї нелеціціці!

Спѣркате обічѣрї!.. Неморочіте мѣме!..

Вірціяіа

Ти окі тлі жвіте, алт пред єѣ пжи акума
 Де вжт п'ва меѣ пьрїнте и'ам авят. Ел лїпсїад
 А мь нумї содіа'дї оар кум аш фїдрьзнї!

о.о.о. Ічїліє

Алї Вірціяіє фїкь тх шї амѣ содіє,
 Шї че є маї'млат фнсь, фї вєчї вї фї., Романь,
 Мь жур пезе Ромї. Содїє тѣ ам алєс,
 Бун кредїнос товарьш де млат лє соарта мѣ,
 Те цїѣ тє д'опотрївь кумїне фн вїртятє.
 Прїм буса мь аморул нумаї повьдцєше
 Молатїче кувїте. Довадь де амор,
 Млат маї деосївїт, д'о трєвхї 'дї вої да,
 Прїм інімїмі, прїм брацум. — Дар прїчина че 'мпїндє
 Пє нїмїчїта слугь а окьрж пє тіме
 О шїї?

Вірціяіа

Нє аї зїс вь єсте ла Апіє мїністр.

Ічїліє

Роб єсте ла орї карє воє а лїї... λ

Вірціяіа

Мь прїчєп.

Прїчина дєр єаста. Апіє дє млат ардє,
 Кх пофть 'ївершунїать, дє мїне сь трудєше...

Ічїліє

А! чєфєл? о, тьрварє!

Нх мїтоїа

О чєр! сжїтам пєрдцї!

Ічїліе

Ну, ну, еѣ трѣскъ фнкъ, шї тот маї ам хи фїер.—
Де! ну въ сперїадї пжнѣ вжнѣ еѣ рѣсѣфлѣ.

Вірцініа

Аскулатадї віершунаре. Мулат съ 'нчеркѣ вударурї
Ку рѣгъчнї спѣркатѣ шї ку амерїндѣрї,
Шї ку орї кжте дукрѣрї, каре съ сокотеск
Ла новїлї прѣд де чїнсте, а врут съ мѣ ѡшеле.
Астѣ крунтѣ окарѣ и'ам арѣтат атунчѣ:
Ізвїтѣ мѣ прїнте атунчї ерѣ ѡкжпї.
Маїка мѣ неарматѣ шї д'ар фї азїт
Чѣ ар фї пѣтѣ съ факѣ? — нагѣ 'исфѣршїт въз зїоа
Мулат маї лосебїтѣ. Еѣ сжїт ата содіе.
Ну маї так, иѣ: акѣма окара е ата
Ата шї рѣсѣунарѣ, Романе. Мулат ам пжнѣ;
Адеѣ орї шї маїка амар пажїцѣ мїлоасѣ,
Фѣрѣ, а шї дѣрѣрѣмї. Іатѣ снѣркатѣ таїнѣ.—
Апїе л'але сале мѣрешѣдїрї д'жнѣжѣ
Сїлѣ шї вікленїе адаогѣ ѡкѣм.
Ел жѣде шї протївїк: ах! о сѣ мѣ рѣпѣскѣ
Пжнѣ а иѣ мѣ фаче ата! де, фнкаї, фачеці,
Фачеці сѣ ну мѣ смѣлѣ хїара ичї фїтр'ѣм кїп,
Ну, дѣкжт иѣ маї моартѣ.

Ічїліе

Шї де те ва рѣпї,

Сѣ цїї кѣ маї иаїнте д'а сѣ вѣрса ал тѣ сжїце,
Сѣ ва вѣдѣ ѡ сжїце а 'иїота Рома тоатѣ;

Ш' ал мей ші ва орї кърхї вігѣз ва кърце тот.
 Тог Анїе че есте спре чел че хотържт
 Тшї антжмїнїнь моартѣ, де кжт ѹи сїнгур
 Дїн тодї маї мїк?

Нумиторїа

Е маре, прїи вікленїї маї гроазїк!

Ічіліе

Фїе кѣ пжн' акума пїтѹ а сѣ 'нвѣлі
 К'ѹи вѣл спъркат де леце. Мжїе ла трїбувал
 Рома ва фї де фадѣ ла жудеката маре.
 Тот маї авем нѣажде, Шепт шї брѣд ва аїчѣ.
 Дар е де требїндѣ шї татѣл тѣѣ а фї.
 Кжмїѹ нѹ е денарте: е грїжа мѣ сѣ'л кем.
 Аїдем, акум сѣ мерцїм. Еѣ мерг наїнтѣ воастрѣ
 Ла алтареле воастре. Ѣи трїст ажѹтор нѹмаї,
 Нума осїгурандѣ еѣ вѣ почѣ да акум.
 А трече ку дрептате ѹиде нѹ ва фї лок,
 Мѣ жѹр спре рѣзвїаре сѣ вѣ фак дрѹм ку фїерѣл.

А К Т У Л І І

І І І Е І І І

А п і є

Апіє, че фачї? чефел? — Амор певун аптіє?..
Ла ржвиа 'мпъръціі апсоцещї дор иенобіа
Де о фатъ плевее?.. Да; де кутъзъ еа
Ла ругъчунї фїєрбіате а ну съ 'науплека,
А отжрж прии сіаь ла воицелє меле
Фіє'мі ажитор тровул. Дар поате къ породуа...
Дар де че мь тем? плевбъ проастъ вреде орї че,
Шї де леці се 'игрозеще: шї а'ам крезут атжт
Л'аае лецілор умбръ, фїємї дар апъраре
Тот асте леці шї астъзї. Леціае стаъ ши міне,
Еъ почїъ, шїъ аае фаче, шїъ шї аае стрїка.
Требує мулатъ артъ де тот а шї шїжуга;
Дар маї пущїнъ апсѣ де вжтъ ам. Маї лесне,
'Мї ербъ къ мулат маї лесне се въ орбеск къ аур
Че 'нвої е прбъ пхтерїк, патріцілор фїєрошї,
Шї маї наїите 'а пїєрдеці де вжт сетб де еа:
Сьтуаї шї де их сжїтеці де аур, в'ам умплут:
Органе 'мі сжїтеці астъзї а пръпъді породуа;
Пе хрмъ а въ стїмде ва веїі нарш зїоа;
Прбъ лесне е л'ачела каре в'а шїжугат
В'апась, въ стрївеще, въ цїне кумпъраці. —

Дар наатъ Вірѣнія ла трігунаа .: куджнес
 Ші Ічіліе ші мума, ші муаціме де плабе!
 Фіерос кортеж! прѣ гроазик пентру орї кареом,
 Нума де н'офі Апіе: дар чіне маще 'итрон,
 Ші чере трои орї моарте, ну ціе а се теме
 Нічі воѣ са съ скімбе . .

Ш Е Н А II

АПЕ, ІЧІЛІЕ, ВІРѢНІА, НУМІТОРІА,
 НОРОД, ЛІКТОРІ.

А п і е

Че сгомоте сжит астѣ?

Аша інтраці ла 'иалта дечемвіраауа жец?

Н о р о д

Дрепате'ці чере Рома.

А п і е

Ші еѣ въ чер респект,

Романї, ші кумпѣтаре. Л'авоастръ ісвѣіре,
 Прекум ші ла десфржуа популяр, ва ум фржѣ,
 Ведедї ачі ку міне Астреа шаде 'н жец:

†мі паре къ в'оспуие тѣоаселе секуре

Каре мъ 'нчінг тѣкуте. Дар че? иалта пугере,
 Че вої детерѣці міе, вої эці ұїтат'о аку?

Тоатъ мърїрѣ Ромі клар вої мѣаці депус?

Плакъ въ дар †м міне а въ чінсті вої †нсуші.

Н у м і т о р і а

Апіе везі наїтєдї о маїкъ тїкълоась :
 Кърїї і съ рьпещє сїнгуря фїїка са
 Д'ум ом фъръ де леце. Фїїка мѣ 'нтр'адєвѣр
 Де мїне кїар хрїїтѣ, крескутъ кїар де мїне ,
 Амор ѹвїї пърїнге шї ал мїєѹ. Ачї є зїна
 Че кѹтѣвъ де роавѣ, хулїнд а окема,
 Шї ва съ'мї'орьпѣскѣ акѹ дїн сѣїа мєѹ.
 Ла ковѣршїрѣ а нозѣ, тремурѣ сє'нгрозещє
 Сє 'нфїорѣвъ Рома шї єѹ м'ѹмплѹ де фърїї...
 Іато, аста є, аста дѹачє нѣдєждѣ мѣ.
 Палїнѣ де фрѹмѣсєдє, де дѣрѣрї, дар маї муат
 Де вїртѹтє. Ах! Рома кѹноєщє бїне портѹл
 Шї костѹмелє'ноастрє. Нічї о асємѣнарє
 Де ров дї ної нѹ єстє. —Ворѣещєм лѣмѹрїтї
 Пєїтрѹ нѹмелє Ромї! Антр'ал єї лѹмє 'дї чер,
 Апіє, де рьспѹндємї, спѹнємї тє роє, сѣнт оєрѣ
 Аї шодрї фїї шодрї?

А п і є

Єѹ єрт ворѣелє мѹмїї.

Цїє рьспѹнз шї 'ндатѣ рьспѹнз Ромї антрїдї.
 ѹндє сѣїт лєдїї нѹ цїє сѣ тремурє ачєл
 Че лєдїї нѹ стрїкѣ. Антрѹ задар сѣ 'нчѣрѣвъ
 А 'дї рьпї фїїка дѣка єстє ата. Ан мїне
 Нѹ 'нкѹїѣѣвъ аморѹл пѣртїїрї, а! нѹ.
 Н'авєнїт пѣї акѹмє ла трїѣхнал вр'єї ом
 Сѣ зїкѣ кѣ ачѣєтє єстє нѣсѣзѣтѣ роавѣ. —

Дар вої, вої, чине скитеці? алевърат пѣриите
Саѣ префѣкыт ал фетї чине є?

НѸМИТОРІА

Че, ил' щїї?

Ўїтїте ла са вїне, Вїрѣнїа, са є,
НѸМЕЛЕї і сѣ траѣе де ла ал єї пѣриите.
Шї гл' кѸнощї прѣ вїне, шї Рома, шї врѣжмашї.
Ної истраѣем дїн палеє, н'є фалл; фїїка мѣ
Слоבודь є нѣскѸтъ, слободь ва мѸрї,
Сѣ ил' айї андонал де нащѣрѣ єї сїмплаѣ
Кжнд Ічїліє лнсь с'а логодїт кѸ джнса.

І Ч І Л І Е

Маї афлѣ кѣ 'мї є скѸмпѣ, 'мї є драгѣ, о нѣбеск
Маї мѸат де кжт вїаѣѣ, кжт лїбертатѣ клар.

А П І Е.

Вої сѣ щїї илма дѣка є слободь нѣскѸтъ,
Саѣ ил. Дар 'щї є соціє, 'щї є драгѣ шї прѣ скѸмпѣ,
Аста ил' лї скїмѣ соарта.—ТѸрѸрїє кѣтѣрї,
Фїєроасєдє кѣвїите стропїте кѣ венїи,
Че пот афачє мїє? са фїє мѣкар чїне,
Ш'Ічїліє шї Рома мѣ вор вєдѣ с'о жѸдек.

Ш Е N А Ш

МАРКѸ, АПІЕ, ВІРѢНІА, НѸМИТОРІА,
ІЧІЛІЕ, НОРОД, Лїкгорї.

М а р к Ѹ

Іатѣмъ вїѣ наїцѣ илалѸлї трїбунал

Кум тревує съ віє ун четъѣби. Ну траг
 Урмаші муадці дупь міме, ші муадцімѣ де оаменї,
 Карє ꙗчїнг ачі п'ачешї аї, меї протївнїчї,
 Темерє их 'мі ꙗнсуфль : дрептърї, доведї адух;
 Ну стрїгърї, сїль шї арме. Апіє аат нїмїк
 Н'аудє де кѣт дрептѣл; шї є марє довадѣ
 Да дрептърїлє меле, кжнд єї ꙗнтѣѣ вѣлкарѣ
 Орї варє дрепт аа лєці; шї 'мі рѣснїхїсерѣ єї,
 Еѣ пжнѣ их а черє,

А піє.

Е поуѣ, 'итр'адєвѣр,

Пречєдєрѣ ачѣста.

І чї ліє

Дар с'аузім, де, сплїє,

Аратъ'ці дрептѣ одатѣ.

М а р к у

Іатѣ вєзї домнїшоара,

Кѣ нумелє ачєлуї пѣрїте прєфѣкѣт :

ꙗн каса мѣ пѣскѣтѣ, д'ороавѣ а мѣ;

Д'агѣнчї прѣжк мїк де цѣцѣ прїм вїклєнїа мѣсїї

П'жїтр'аскѣнс фѣ рѣпїтѣ шї вжїдѣтѣ пє аѣр

Нѣмїторїї, карє сѣрманѣ рѣмжїнд

Д'о фатѣ, 'илокѣї п'аста ла хрмѣ а крескѣт.

Пѣ Вїрцінїє ꙗнсѣ маї ꙗнтѣѣ амѣцірѣ.

А тот кресѣт шї о крєдє де фїїка са єл ꙗнѣ :

Адуєнѣ ачі оаменї карє кѣнїоск шї шїѣ

Прєцѣл, врємѣ шї портѣл; єї мѣ 'їдрєптѣѣ' аѣум;

Да кѣтє вєстєск цїє, єї а жѣра сжїт гата.

Нуміторіа

А жура тот дауна гата сжит мінчнмоші .
 Дар о мумъ Романъ чеѣ че ва 'идръснї
 (Романъ шї плебее) а зіче 'нтр'адєвѣр
 Маї пудїн съ ва крїде дєвжт ачєщї нємєрїчї
 Спєржурї врезудї а'ачєла чєє вжїдут дє джншї ?
 Пжн'анх жура дѣрь єї чє нтє, пудїн
 Аскултєсє о мумъ . Дѣпъ ворбє шї дор
 Ва жудєка нородул дє сжит адєвѣратъ
 Мумъ, саѣ нт .

А піє?

Еѣ сїнгур, трєбуѣ ачі съ жудєк ;
 Шї орї карє съ такъ . — Ачєѣ шї маї мхлт,
 Карє пѣстржїа спрє тръ мжнїє саѣ амор,
 Врѣжмашї ла дрєпт фїрєщє, пѣртїнїнд тот а'анна,
 Прѣ мхлт нтѣрєвхарь шї сгрїварь дрєптатѣ
 †и Рома пжн аума .

Ічіліє

Астаѣ трїбуїал

Шї нт є пѣртїнїрє? дрєнтул чє єртат є
 Ла орї карє, ом . Астѣзї 'а опрєщї тѣ ла о мумъ?

А'ніє

Тѣ, кѣчї аї фост ла плєбі трїбуї мѣ 'нвєцї съ жудєк?
 Д'аш фї прїват ка тїнє шї єѣ аш фї мїаос
 Ла нтмєлє дє мумъ шї дє фїїкъ прѣ мхлт ;
 Дар нт жєцѣла аста драгостє нт с'аскултѣт :
 Нічї пажнєсѣ, нічї нєвѣнє амерїнцѣрї аїчѣ

Н'аў врьзъмжит, нх, нумаї дрепатѣ. Маї ^{аитжѣ}
 Сь'ші факъ арѣтарѣ пжржшул. Вом ведѣ
 Ла урмъ, префѣкуть, саў ну де ва фї мума.
 Аша сілеще лецѣ ... Дар вѣз къ вої абума
 Нѣдежде 'и лецї ну пунецї.

Ічїліе

Пърурѣ с'аузім

Рѣсунжид лецї аичѣ, вжид а челор пудім
 Офї че вое е леце? Дар дака адрѣснече
 Акѣм' але проуше чела че ле апасъ,
 Шї еў уи дрепт де леце вої арѣта; шї зік
 Къ ну е кувїидъ пе фат' а жудека,
 Де ну ва фї де фацъ ачї шї ал еї пѣрїнте.

Нор оа.

Бїне зіче. Да, есте треувїенчос, сь вїе.

Маркѣ

В'ам спус в'алеї пѣрїнте ну е концїїидат
 Де'ишелъчѣвѣ мумї.

Ічїліе

Дар еў д'авоастрѣ сжит;

Шї де 'нтрепрїндерѣ аста, де нут'ей лѣса 'играбѣ,
 Куржид о сѣ м'аузь Рома сѣ даў не фацъ
 Манецурїле воастрѣ.

Апїе

Тачї, Ічїліе. Тачї.

Че сокотещї? Аи чїне? Аи чїне те'нкрезї тѣ?
 Аи челор пудім мурмур, че л'а та кувжитаре

Фак' сгомоте ши аплазї? прѣ мѣат те 'мшелї, чебуне!
 Міе еѣ ам сжнт реазем; еѣ сїнгур: прѣ куржид
 Драгостѣ, ка ши ѣра, піере л' аї тѣї ѣрмашї. —
 Еѣ чїстеск нума плабѣ, нѣ'мі пасѣ де Ічїлії.
 Еї свїер, еѣ нумѣ турѣур. Де ѣрѣ нѣ 'мі е тѣмѣ,
 Хуле д'асфел де оамелї прѣ мѣат де спрецуеск.

Ічїліе

Бїне фачї, сѣ кубїне, да, сѣ де спрецуешї
 Пе чел че сѣпѣс 'цї есте; дар кжид черѣї амї мїлѣ
 Фаворул прѣ задарїк; кжид те префѣчѣї дѣуче,
 Умїліт спре тѣрѣїе, спре нїмїчїе дрепт,
 Пентру мелецїре кѣчерїк некорѣмпт,
 Атѣмѣ тѣ азїрѣм ворбїнд маї пѣцїм фалнїк.
 Акѣм тѣ аї дат пе фадѣ, а веїї нар ла тѣпацї
 Прѣ тѣї грѣбїт чебуне. Ам тоате ецї тїран,
 Вїртуцїле лѣї тоате ам тїне прїстосеск,
 Фїї амцелепт прїи еле: ши л' аї тѣї семелї фїе
 Чѣ маї дїн тѣї вїртуте, амцелепчїмѣ, базѣ,
 Т.мелї ал тїранїї че ренаше авѣ.

Нород

Прѣ мѣате зїче ѣста, дар адеѣр тѣрїнд.

Апїе

Еѣ мѣ кредѣм аїчѣ а жѣдека о роабѣ
 Іар нѣ ал чева астѣзї. Акѣма въз прѣ бїне
 Кѣ сжнт сїліт сѣ жѣлек ам тѣї ѣн амарѣзїенд.

Ічїліе

Шї еѣ гжидѣм аїчѣ пе дрепт а алѣра

НашерѢ зиеї фете, слобода мѢ соціе:
 Дар дака почѣ съ апѣр еѣ дрептѣріале Ромі
 Ші дрептѣріале меле, ші але тѣтѣрор
 Четѣценілор астѣзі, вѣрсѣна сѣнѣеле мѣѣ;
 Чел маї ферічіт, мѣндарѣ, еѣ мѣ фѣлеск маї маре!

Н о р о д

Пѣтерніче кувінте! че фок! Роман ел есте!

А п і е

Лікторї, анкожѣрацїа, цїнеці пе капѣлѣ
 Тѣлоаселе сесѣре; ші кѣм с'омішка...

В і р џ і н і а

Нѣ,

Нѣ, ферѢскѣ черѣл! павѣза лѣї еѣ, натѣ,
 Лікторї, ловідї пе міне, пе міне тѣрѣцї роавѣ.
 Нѣцїм 'мі есте робїа, нїмік 'мі е а мѣрі;
 Нѣма вітѣзѣл нострѣ фїе иевѣтѣмат,
 Апѣрѣторѣл Ромі...

А п і е

Дїм коастаї десліпїціо.

Тайнікѣ змелтіре! Ромаиї, се піерде Рома.

І ч і л і е

Стацї, натѣ пентрѣ міне, ші пентрѣ еа зѣн фїер!
 Де вѣцї депѣне сіаь: съ нѣ в'апропіацї
 Нѣнѣ кѣнд еѣ рѣсѣфлѣ.

Н о р о д

Де нїмелї нѣ съ темѣ!

І ч і л і є

Антжнъ ѣ морг аичѣ, не трмъ еа рѣпигъ . —
 Таїніка знеатіре аззіці дар, Романї;
 Ші кум съ перде Рома, де, аззіці антжнъ
 Ші апої ан окі воцрі лѣсадї съ мь омоэре.
 Апіе д'амор арде, елпентру Вірцініа ...

Н о р о д

Че! а 'ндръзнит атжта?

І ч і л і є

С'о 'ншеле съ 'ичеркѣ;

Кх ругъчѣнї кумплате ші къ амерінцѣрї;
 Тисѣжршіт ші къ азр, спре маї мѣре окарѣ,
 Відіѣл ан пѣтере, фалнік, ангѣифат, мѣндру,
 Дефаїмъ не віртѣтѣ асігѣрат ангрон.
 Дар еа нѣ е иѣскутъ дїм сѣнѣе патріціан.
 Іатъ де че нѣ поате с'о кумпере къ азр.
 Кх сіла се анчѣркѣ, ші спре адеверїрѣ
 Амѣцірі, анї паре, къ е дестѣл съ шїці
 Нѣмеле нѣм' ачелѣї, каре ва 'икрецінцат.
 Тремураці дар пѣрїнци, ші пентру соції соці . —
 Че маї авѣці аперде? нѣмаї віаца, каре
 Н'аці сігѣрат. віада! чѣо маї фі оарѣ, кънѣ
 Патріа, чїнстѣ, иѣмѣл, ші лібертатѣ піер?

Н о р о д

Пентру иої, пентру фії, лібертате, орї моарте!

А п і є

Мінчннѣ есте аста ...

Норол

Либертате, орі моарте!

Нуміторіа

Маї опрещедї мжніа, иород прѢ ценерос.

Спре а се вѣрса ржурї де сжице де Роман

Фаталъ съ из фїе прїчинъ ал мѣѣ сжице.

↑итрѣ иѣмелѣ вострѣ, въ роу съ се ащепте

Вірциіе, шї фадѣ, ку соцуа мѣѣ, ку вої,

Пе курата мѣ фїїкъ с'одесвіновѣдск

Д'ачѣствъ миачіоасѣ несѣферїтѣ пжрѣ.

Апїе

Тѣчедї, такѣвъ гѣра, орі де ну еѣ акѣма

↑милінігор прѢ страшнїк де леці, воѣ арѣта

Че пѣтере аѣ еле. Задѣрнїкъ въ е

↑ичеркѣрѣ ѣи сїлѣ. Ку стрїгѣрї дїсѣржїате

Нѣ доваждїдї дрептате, прекум а'нтѣрѣурао

Сжнт прѢ непѣтїнчоасѣ. Да, еѣ воѣ доведї

Кѣ Ічіліе мїнте. — Ел капѣ чел д'жнтжїѣ

Аа орі че иѣуїре, де мѣлатѣ време арѣе

Чївіа съ версе сжице. Трїбѣм ера ал вострѣ

Шї круа врѣжмаш де общѣ. ↑итѣѣѣ а прѣпѣдї

Пѣрїндї, шї лѣ ѣрмѣ иородѣл а'мшѣла

Шї а'нтемена жугѣл а кѣцетат спѣркатѣ.

Тѣрбарѣ са акѣма ѣи ної есте депѣсѣ.

Ачїеї четѣдї слабе фрѣжа а'икредїнда

↑и мжна челор зече віс'а пѣрѣт прѢ дрепт.

Вої ѣишевѣ не мїне кѣт сжнт вої мѣ фѣкѣрѣдї,

Вої, овосідї дє вражбє, дє неунїрї фатаалє :
 Іагъ, авїа реїащє дорїта пачє акум,
 Шї вої, ла о мїшкарє челуї маї лєпѣдат,
 Челуї маї мїк дїн Рома стаці гат' а' нтурбурао?

Н о р о д

Аша є; ел є жуде; дар с'аузім че зіче,
 Че рѣспуїде вітѣзу?

І ч і л і є

Да, естѣ адѣвѣрат,
 Вої 'лаці фѣкхт атѣичѣ, жуде, лєцїитор;
 Дар с'а апплїніт аїу. Прїи віклєшут ла урмѣ
 Ві сѣ фѣкх нар жуде. Акум тіран прїи сїлѣ.
 Ну мецїє жутал пачє. Ну є пачє Романї,
 Аста є сомн дє моарте. Сжїцєлє иострх 'и кжмї
 Не апчєтат сє варсѣ, шї чїне 'л соарбє? оастѣ? —
 Пє Сїчїє вітѣзул, кѣчї апдрѣзїи п'авєкє
 А иумї лїбертатє, ну 'ла ловїт п'аскѣис
 Ну ла учїс кумплїтѣ дечемвіралул фїєр?

А п і є

Сїчїє фу рѣсколїк ап кжмп...

І ч і л і є

Дар ла че оарѣ
 Еѣ маї дєскрїѣ оморурї? вѣ сжїт прѣ кѣиоскѣтє.
 Еї сжїцє пжї' акума ап Рома и'аѣ вѣрсат,
 Дар кѣ мжнѣ прѣ ларгѣ ачрѣл рїсїпєск,
 Ка сѣ фїє ла урмѣ хї прєц грозав дє сжїцє.
 Чїне кѣцєтѣ астѣзї шї ка Роман ворбєщє

Есте връжман аа Ромі. Дела фете, ведеці,
 Соці, пьрінці, лібертате ші чінсте се рьнеск.
 Че маї ащентаці дарь? чел маї круд жул, маї аспру
 Де кжт орї каре моарте, кяр де вої пропус воь,
 Че аба вь лась фэцъ ші нумеле де ом,
 Че ну ві съ маї каде, де че иу'л сфьрьмаці?
 Романі сжнтеці? с'ауде глас де Роман, дар фанте
 Де Роман иу въз: сжнте вреці ка съ вь'бухазьскь?
 П'а тірануахі фрunte семуха де моарте въз.
 Вої, ащентаці де сжнте, сателіці че ащентаці?
 Апіе, патъ кану че еѣ вої трумка астьзі,
 Орї ва рьні а Ромі, орї ва аа лібертатѣ.
 Пжнь кжнд атре змерї семец ачест кан сть,
 Апіе, тх съ тремурї. Да, аа веї аззі
 А стрна лібертате, арме, ші рьсвхаре.
 Де ну маї аре Рома ші ааці Романі аи гржиса,
 Еѣ сжнт, аа нуоѣ Транкіоѣ, нуоѣ Брут, віѣ орї аа т
 Везї, ну мь тем, ну тремур, ну фат, ну аа м'...

Вірѣнія

Д.

Апіе, цінецї ура, съ ну верші аа ааї сжнте,
 Ну суферь иороза. Амерінці о віацъ
 Ирѣ муат фолосігоаре: пе миме 'и локъ ааї
 Охоарь. Асфел Рома ші тх піердеці лудїа...

Ічіліе

Че фачї? тх, Вірѣнію, тх те родї аа зм Апіѣ?
 Аи фаца мѣ ш' а Ромі? де мь възці аа аацъ

А иъ те темє. ↑нсь дє сжит датор а 'ці да
 Еѣ чѣ маї д'житжѣ прубь д'амор, віаца, тѣ,
 ↑н кіп дє дар примещѣо, ка о Ромаиъ ↑нсь
 Че ещї шї амѣ соціє.

Нѣ мѣ торіа

Фатаал момент, прѣ гроазнік!
 Апіє дє! маї равдѣ фієрвінте те маї роу!
 Вірціиє сѣ віє.

Нород.

Сѣ віє, тоці воім.

Апіє

Дін тоці маї мулат еѣ ↑нсь воєск сѣ фіє фаць.
 ↑н фор' в'а щепт аїчѣ пе тоці ла зіоа алѣь. —
 Е віноват дє моарте Ічіліє, дар еѣ
 Нѣ, нѣ'а осжидєск ↑нкѣ; вої поате сокотіці
 Кѣ 'мї є тѣмѣ дє джмсѣ. Пєитрѣ акѣм трѣяскѣ,
 Шї, д'о вої сѣ фіє фаць ла жуаєкатѣ,
 Іитре армат, кѣ джмсѣ шї вої армаці веніці.
 ↑нтжѣ сєнтєнца роабї а дє вєці аѣзі,
 Шї пе а лѣї ла хрмѣ. О сѣ вєдєці кѣ сігѣр
 ↑нтрѣ а са віртѣте, Апіє иѣ сє темє.

Маркѣ

Дар лєцѣ порѣчєше кѣ пѣм' атѣчѣ еѣ
 Роаба с'о ціѣ ла шїє.

Ічіліє

Поатєфі оар азїл'

Ла о чїстїтѣ фатѣ спѣрката касѣ хѣлї
 Клієнт вжидѣт? Нѣ, лєцє пѣмѣ 'итр'атѣт кѣмплїтѣ

Ну е, д'офі с'о рупем.

МаркѸ

Чине дар е кезаш?

Чине ва пьзї фата?

Нород

Кезашї, ної тоці.

Ічїліє

Шї єѸ

Куджиші, ла. Съ мерцем. Мжїне соарела 'н славѸ
Де соціале поастре, ле ної тоці ачі сїгурї,
СаѸ морці о съ ие вазѸ.

ШЕНА IV

АПІЕ, МАРКѸ.

Апїе.

Че! А лївєще еа?

Еа е а лїї соціе? — АкѸ ла 'л мєѸ пропѸс

Маї тарє стаѸ маї страшнїк. Дутє, рмарьснєц, ту, дутє!

А ввредїте лї плєбє, пжїѸ єѸ...

МаркѸ

Маї възутаї

Маї гата, маї апрїнсѸ плєбѸ, а съ рѸскола?

Апїе

Алт н'ам възут нїмїка! иѸма пе еа 'м възут!

Ш'амѸ ва фі! — Че оарѸ? сѸ мѸ тем вєї, а зїче?

Шї жнд, рьсиєщї а зїче лїї Апїе ачѸста?

Де плєбє чїи с'ар темє ар пѸтѸ аї фі стьнжї?

АтжїѸ а пжїді времѸ, нѸ ѸрмѸ а 'нтжмпїна

ФѸрїа са грозавѸ, пїєпт сємєд тот д'аѸна

Скърте илдежаї амаре, кувїте веиноасе
 Шї аместекътоаре пурурѢ аместекжма :
 Іатъ ку че мїжлоаче ам пжшїт ла мърїмѢ'мї ;
 Шї несте оменїре мѢ воѢ флѢца фїсе .

М а р к у .

ПжнѢ кжнд веде зїоа Ічїліе , 'н залар ,
 Тх их змїлещї плевѢ, нїчї къ оамѢдещї .
 Фи страшнїкаї ворвїре шї фїтру трїбуїала
 Мхлата са їстїдїме , адукундзшї амїнте
 Д'але єї прѢ веї дрептурї, гѢсещѢ зї фок нестїос
 ЦрѢ пѢтерїкѢ їаскѢ, чѢ аурївае слобода пїент .

А п і в

ПжнѢ кжнд фмїрѢмжїе тїмп а маї фаче алта
 Ічїліе трѢїаскѢ.помпа десуферїндѢ зїе орї фолосїше
 Ічїліе трѢїаскѢ, шї плевѢ ва ведѢ
 КѢ єа прѢ пѢдїн поате а мї се 'нпротївї .
 Тх веї ведѢ фїгравѢ нѢвїрѢ чѢтемуть
 Н.статорнїчєї плеве скїмватѢ 'млефѢїмаре .
 НѢ капѢ лзї Ічїліє ва кълѢ зра єї .
 Фїемї шї ла рзїнаї тот плевѢ їнструмент .

М а р к у

Дар де сѢва фїтоарче ВїрѢїїе, Єї! кѢтъ ,
 КѢтъ маї на 'їдрѢснѢлѢ фїтурѢвурата плеве,
 Ш' Ічїліе пѢтере!...

А п і в

ФїтоарчерѢ лзї крєзї?
 Вїно, шї афлѢ фїкѢ къ де чел пжндїт тїмп
 АмѢ фолосї вїне, ну сжнт лїпсїт де артѢ .

А К Т У Л І І І

Ш Е Н А І.

ВІРЦІНІЕ.

Іагь 'исфжршіт пічоруа пусеѣ пе прагуа Роміі
Пар'къ мь жмпъварь фрѣка, мѣдежаѢ, міла,
ДрагостѢ прѣрѣнтѢскъ.— Даръ кѣт маї муат пѣшеск,
Д'ал мѣѣ лѣкаш м'анропіѣ, атжт маї муат мѣтем!
НоаптѢ 'ші жнтінде вѣлуа: мѣ дукъ съ іаѣ жибрацемѣ
Дѣну'мѣ вафі рѣнѣтѣ, сіотура амѢ фѣікъ,
Аа вѣщежѣте'мѣ вжрсте рѣвземуа чѣа маї скѣмп,

Ш Е Н А І І

І Ч І Л І Е, В І Р Ц І Н І Е.

І ч і л і е

А !... дѣмпзѣгуа Роміі, Вірцініе, тѣадѣс!

Грабвіка та сосіре 'мѣ фѣрѣчѣтѣ піазъ.

В і р ц і н і е

Очѣр!... чѣ вѣзъ ? Ічїліе ? ... ах! ѣѣ свѣраѣ дѣн таберѣ

Слуши мї, сосеск ла врем? а че ре а бїа 'ндръзїеск;
Сжнт єѣ пьрїнте жнкъ ?

І ч і л і є .

Ізвїта фїїка та
Слободъ нжн'ажума шї неатїесъ єсте.

В і р ц і н і є .

О дуче букурїє!.. о фїїкъ!.. маї рьсуфла...!

І ч і л і є .

Да, фїїка та трьеще; дар цеме 'н пажне амар
Ку тїкьлоаса мумъ. Да андоїааь стаѣ
Ку ініме трьмжїе а'а лор вечнїкъ соартъ;
Пунтѣл сосїреї тале дореск анфлѣкьрате
Шї наршї дїа противъ, прѣ мѣат се тем де ел.

В і р ц і н і є .

Фьрвїнтѣ'мї дар храре азїр'цї, о Зї;
Вої че 'мпхтернїчїр'цї ун труп де мѣдї анї вешед,
Касъ сосеск ла времє орї сь скап амѣ фїїкъ,
Орї сь мор пентру ажїса.

І ч і л і є .

Аскултъ; хотьржт
Шї єѣ сжнта свѣлао, орї амурї; дар тѣ
Ещї татъ; аї оармъ, че нѣ 'мїе датъ мїе,
Шї ла пород мѣат поат; аакрѣмїе.

В і р ц і н і є .

Дар че ?

Ної ла че сжнтєм оаре?

І ч і л і є .

Тот ачест праг'че калчї,

Ера азї діміиѣць кжмпуа немцїрїї:
 Ачі а'мчепут лупта. Уи Марку въз ворбешє,
 Віершунарѣ азї Апіє аскуидє ку мїнчувї.
 А жишєла норвдѣл прїморї чє мєщєшуг
 Сєл хить, сє сілєщє, чєрє, шї, шїцїї, пропхїє,
 Шї мъртурїї шї прѣбє. Апіє кредѣ астѣзї
 Фърѣ нїчї оневоє сѣ поатѣ ада сфжршїт
 Ла крхїта жудєкатѣ; дєр єу ам фїлрѣзїт
 Еѣ маї фїгжїѣ азїчѣ спѣркатай амѣцїрє
 С'о даѣ пѣ фацѣ; фїсѣ вєнїрѣ'цїї а прєтїидє. —
 Е! плєбѣ л'алтѣх нѣмє чє рѣкнєтє 'нѣлца!
 Кѣ фрхїтє прѣ сѣнїлѣ сє прєфѣчѣ їстєц
 Дєр їнїмаї дє фрїкѣ шї сжнїцїлє 'нѣдєсє,
 Трємѣра тїкѣлосѣл, крѣнтѣл, спѣркатѣл жудє,
 Сѣ 'ндѣплєкѣ ла ұрмѣ, азїс сѣ тє ащєптѣм. —
 Ла 'нїтоарчєрѣ та, крѣдѣ, атѣчї мѣлѣт мѣ темѣм
 Сѣ нѣ'цїї фїтїнѣзѣ кѣрє; шї 'ндєтѣ сѣ тє нїарѣзѣ
 Шї фїїка та, шї Ромѣ, шї єѣ... дєр нѣтѣ Зєї
 Пє дрєпт тє їсѣвїрѣ. Ел врємѣ а хотѣржїт
 Ла кѣмплїта сєнтєндѣ мжїнѣ алшасєлѣ чѣс:
 Кѣм с'о лѣмїнѣ чєрѣл аратѣтє ла плєбє
 Прѣ нѣїтор пѣрїнтє, кѣ дор, кѣ фок, кѣ лаврѣмї
 Чєрє'цїї ата конїлѣ; нѣмаї дєла нєрод
 Сѣ нѣдѣждѣщї мїлѣ: єл'поатє, нѣмаї єл
 Ада хнїї пѣрїнтє фїїка, мїє амѣ соцїє,
 Чїстѣ єї шї вїацѣ, шї Ромїї лїбєргатѣ.

В і р ц і н і з .

Еѣ кжт тєцїѣ дємєрє, їчїлїє тѣ шїї ...

Дестуль 'дїе довадъ, цїнеръ те ам алес.

Д'о драгосте курать треї шї прѣ марї скжитее
 Ард шї пѣтрхид мілоаса'мї ісімі. Іхбеск Рома,
 Одрасла мѣ, алмеѣ сжице, шї пѣ віртутѣ та.
 Де ва фі трѣвхїицѣ, кѣ тіне еѣ орї че,
 Кжте прѣпастїї тоате а ле 'нфрхита сжнт гата...
 Дар ініма та маре, фервінтѣ'дї андрѣснѣль...

І ч і л і е .

Шї кжнд оарешї віртутѣмзатъ с'а маї пѣрхт ?

В і р ц і н і е .

Задаршїкъ кжнд есте; кжнд ватѣмъ п'ачел
 Че хрїмтор жї есте, шї нічї их фолосеще
 Печела че оаре. — Еѣ жцї даѣ аскултаре
 Пѣтрхне д'осфжнтъ хрѣ, че'н ініма'мї апрїнд
 Окира фіїчі меле, шї 'ал патрїї жгт:
 Прїчіні дестула де маре...

І ч і л і е .

Сѣ ле деспѣрцім оар ?

Прїчіна есте хна, и'ощїї ? тх ешї пѣрїчсе. —
 О і Рома есте Рома, тх фіїка в'ї авѣ,
 Еѣ воѣ авѣ соціе шї віадѣ атхичї;
 Орї кѣ робїтѣ есте, шї алт их маї рѣмжїе.
 Де кѣта'м'пумна фіерхл.

В і р ц і н і е

Джкѣт пенрх акума

Розѣ де тет е Рома: еѣ пентрх за мѣ тем
 Сѣ их даї анпрїмеждїї; орї че мішкаре акѣ
 Алжичїе ії ране шї маї мхт дїтѣржтѣ.

III E N A III

NUMITORIA, VIRGINIA, ICHILIE, VIRGINIE

Н у м и т о р и а .

О!.. БІНЕ ВЪЗ... ЕЛЕ!

Вірѣніє!

В і р џ и н і а .

Пърінте!

В і р џ и н і а .

↑нтр'адевър? тх ещї?

Содіє! Фїйкъ!.. ↑вбрацїмі!.. о, чер! сімѣ... въ
путере'мі...

В і р џ и н і а -

Тє стржитъ пь нїєлт пърінте, пжнъ жндїертат 'местє
А те нїмі пърінте.

Н у м и т о р и а .

Пєнтрѣ сосїрѣ та

Грїха шї перъбдарѣ кутотѣла не а копрієс.

Дѣ мѣатъ перъбдариє шїржм ↑наїнтеці... .

В і р џ и н і а .

Грєбнїче шї трємжидє акѣ дє тїне 'икаїлѣ

Нѣ воѣ мѣрї дєпарте. Ате маї ведѣ зар

Нѣ маї авѣм нѣдєжлє.

І ч і л і е .

Ваї! кѣтє дє 'итрієтат!

Нѣ поате сѣ ворєѣскѣ. жисѣ авнѣ рѣсѣфлѣ.

Н у м і т о р і а .

Неспусь фєрічіре, съ те маї вїдем ної астьзі
 Дїн кампул вѣтълії сосїнд нар вїнгѣтор. —
 Дар въз къ 'ші паѣкъ фрѣнтѣ, не каре стрѣагчѣ
 Лауре алтъ датъ, акум посоморжѣ
 Шї де амар копрїесъ ! Аша дар фїтр'атжта
 Акум'ці аї скїмбат фаца фл кжт шї аї вої
 Нічі фїїкъ, нічі соціє съ и'аї маї фїавут?
 (Карє 'цієра скїмне шї нумай пєнтру елє
 Драгъ 'цієра віада шї прѣ дорїтѣ слава?)

В і р ц і н і є .

Еѣ... А фї... соц... Пьрїнте'анкъ сїмц къ'мїє драг
 Шї де мѣ отрѣвещє дору неспус амар.
 Дар дака 'и Рома астьзі пѣкат се сокотїще,
 Авѣ фїїчїє вїнѣ; еѣ маї флжїх де вїнѣ,
 Еѣ вої фї де осжидѣ. Ах! слободѣ єра
 Словод'єра Рома фїзіо'ачѣ кжидѣ.
 М'ам флсоціт кѣ тїне, слобод'єра атѣмчѣ
 Кжид спре флвердїндаре умїї драгостє сфїнтє
 'Мїаї дат не Вірцініа. Амѣ ещї фїїка мѣ
 Сїнгѣр' амѣ пѣдежає, де мїне те аї крескут
 Сѣвт умбра де лєці сфїнтє. Атѣмчѣ пѣзїторї
 Де авудїа ноастрѣ, де чїнстє, де віацѣ
 Єра жудєкѣторїї аї Ромї драгѣторї.
 Еї рѣпїторї акума? .. Де, нумай пажїцє, ну...
 Ну мѣ сїаї а пажїцє; — Ну, къ ну се кувїне

44.

Аа уи Роман рьсвойник трудідує а пажиде,
Кжнд чїстѣ лїї пьтатъ, рьпїгь фїїка лїї
Шї аєїде стрїкате, лъврѣмї рьпедє ї смуг
Дїм інімаї бьрватъ ... Чї пьнтру бь зьдврїк ...
Ну фолосїм ку пажисєї.

В і р ц і и і а .

Шї єї, єї а та фїїкь.
Дє н'аш фї фост ньскуть дїм сексуа фемеск
Аш фї рьспусє ку лъкрьчї ла чєа чєа ндрьсмїт
Амь кєма дєїровь? Дар єї сжнт о копїаь
Ньарматъ, почїї шєрдє пьрїнтєлє шї содуа ...

І ч і а і г .

Нїмїк и' аї пєрдут фїкь, ньдєждѣ н'а мурїт:
Тє ва апьра павѣѣ, черуха, шї ної: дар нар
Дє нз'цї рьмжнє аата дє кжт шї ту 'мпрехїь
Кж ної а пєрї астьзї ... Єї трємуржнє зїк аата ...
Тькжнд кнар шї пьрїцї 'цїо зїк ... Да, тж ку ної
Вєї пєрї 'мпрехїь. Єї, єї вої антрарма
Прѣ новїла та дрѣпть ку пумнєлуа мєї ъста
Д'ал мєї фьмєтжнє сжнцє: фїсє 'цї ва батє азуа
Гавсєа мєї чєа дїи урчь ка сь нз'цї к'аї фост
Ньскуть фїїкь унїї марє вїтѣз Роман,
Словодь'а мѣ соцїє. -- О, прѣ задарнїк вудєт,
Кєрє мь 'нфїорѣзъ! Нєгїмпос пжї'акума.

В і р ц і и і а .

Нумаї кудєтуа ъста мь цїнє пь пьмжнт.

Де мѣ възї вѣршид лаврїмї, . . . Еў, нѣ пажнѣ
 соарта мѣ,
 Нумаї п'ата үрситѣ. Нѣскүт спре марї депрімѣ
 лерї
 Тү спрїжінірѣ Ромїї, краї сѣ фїї шї слава ;
 Пажнѣ кѣ те въз акүма лүптжнүте 'и задар.
 Трїста мѣ лїбертате рѣпнї'а апѣра.
 Тот фел де карїерѣ де славї адевѣратѣ
 Сѣ 'нкїде центрү тїне. Пажнѣ антїне чи сѣфалѣт
 Суфалѣт Ромаи а тѣта, кжнд Рома нѣ маї є.

В і р ц і и і е :

Шї тѣ, тѣ нү'мї шї фїїкѣ? Аүзѣ дар, акүм
 Чѣл чѣ тѣгѣдүшїе.

Н у м і т о р і а

Ах! нумаї са, са єсте

Аї вѣпѣжжїтїї ноастрѣ вїєцї скүмпчл'рѣзїм.
 Шї маї антжнѣ д'а пїердео, воєск еў а мүрї.

І ч і л ѣ і е .

Іхвїта мѣ содіє, тарє є ал тѣў амор
 Де ної прѣ вреднїк єсте, чїа кѣ ал меў сѣменї.
 Да орї чѣ а плекаре, драгостѣ, аи кжнтаре
 Тїмпнї прѣ спүрвацїї акүма нїсѣ антпротївѣск!
 Фїє 'итре ної дар асгѣзї, д'амор пѣрїнтѣск сѣмн,
 Одор де кожүтаре нумаї фѣгѣдүшїда
 Де а морцїї скїмѣаре.

В і р ц и і є .

О фії мєї! ... Агжтє
 Віртутє сє'кувінє сє п'арь? ... шї чєї чє
 Вітежї дїи єї с'ар нашє, аї Ромї фїї ,
 Нєвасть , шї аї нощрї , а'ї лѡа ної ѡн браде
 Нумѡї авем нѡдежде ? ... Де чє ерої сє пїєрде
 прѡ сфжнта семенціє , о чер! перїнд акѡ
 Асте слободає сѡде !

І ч і л і є

Д'ам фї авѡт копїї ,
 С'ар кувєні а пажнїє . Ам фї тѡржцї акѡ нѡ
 Орї сѡї дѡм ровї ла аадї... Ров , єѡ пє аамєѡ
 сжнїє?..

Ѧнсмі кѡ амѡ мжнїѡ , ѡнсѡм' авш фї учїє . —
 Е! вѡчї нѡ сжнт пѡрїнтє , да , єѡ дє авш фї фост

В і р ц и і є .

Чє лумїнїѡ ! чє фуацєр ! ав тѡѡ кувжнт прѡ гроавнїє
 Тачї .. Те рог , тачї .

Н у м і т о р і а .

Сжнт нумѡ , шї сїмд чє вєї а зїчє
 Да пажис оржнѡчїтє , дѡ чє сѡ н'авем ної ,
 Тїкѡлоасєлє нумє , пѡтере ѡдєстѡл
 Кѡ дорѡл потрївїтѡ

І ч і л і є .

Дар пѡрїнцїї шї соцїї
 Да дор кѡ вої сжнт унѡ , маї марї ла ѡдрѡзвїблѡ ..
 Єѡ ѡнсѡ шї нѡдежде ам фїїк'ата а сѡпѡ.
 Пѡає ної сїмгурї нумѡї Вірцїнїє шї єѡ
 Сѡнтєм ѡн Рома ; сїмгурї ної , да , ноїдєстѡї сжнтєм

Віаць а да ші урѣ ла тот иородул Роміі :

В і р ц і н і є .

Ах! кувінтеле тале де ші рѣварсѣ фок
 Де ші сжит фоарте таре иу пот антр' адевр
 А дешента иородул , че стѣ цемжда амлаидурї
 Нічі а'а траде ла фапте вітезе ресімците!
 Нумаї окърї грозаве ші сжице ва пѣтѣ
 А ісбѣті ла аста . -- Ромъ! ту , ка сѣ скапї
 Дін гурїале спѣркате кумнаціалор Таркїнії,
 Сїліть фу атунчѣ пѣ прагѣ тѣх сѣ казѣ
 Учїсѣ клар де сіне о Ромаиѣ курать .

В і р ц і н і а .

Де вѣ фі прїм пѣтице пѣ Ром'а дешента
 Дін летаргѣл еї астѣзі , сжице курат вѣржид;
 Версесе . Да , пѣрїнте , соцуле , де! ловїці ;
 Іатѣвѣ , іатѣ , піептѣл -- че ! еѣ вѣ сжит прѣ окумпѣ?
 Аці тремѣра вої оарѣ а'ифїце н'міне фіерѣл?
 Еѣ іатѣмѣ , иу тремѣр , даці ! міе фіерѣл , лѣці !
 Фїе клар тот иородул маргѣр ла моартѣ мѣ ;
 Шї ла ура чѣ веке сѣ'а траг' аствѣ ведѣре .
 Еѣ воїѣ фі . етѣгѣл астѣзі ла дрѣпта рѣсѣнарѣ ,
 Ам сжицелѣ'мі вітежії де ржвїѣ тоці апрїнші
 Сѣ 'нтінгѣ ал лор палоп шї пжїѣ ла мжнер ,
 Тоці сѣ'а жнфїгѣ н'піептѣл тіранѣлѣї амдаѣтѣ .

В і р ц і н і є .

Тачї , фїїкѣ , тачї ! ваї міе ! че фїорї мѣ кѣпрїндаѣ

І ч і л і є :

Тычедї! ну секувіне інім' а сфжпіа
 Маї муат унїї пьрїнте маре вїтѣз Роман.
 Че фолосїм ної оарь сь'а фїдемпнѣм ла моарте?
 Де трацѣм дїа стрьмошї.-- Фї пхцїне момвїте
 Де сь'кувіне моарте, воїм цї ної амурї.
 Вірціїне, маї дуте одатъ сь'маївезї
 Жерфелнїчїлае тале ку фїїка'цї шї соція.
 Поате къ'цї ва фї аста чѣ маї дїн хрїмь воапте
 Фї каре цїс' арагъ ал муацѣмїрїї дар.
 Тїкълоасе пьрїнте, немьрцїїнїтх'цї дор
 Ну маї ун мїївт аре фїкѣ де мжнїжерє.

В і р ц і н і є .

О крунтъ воапте! . . . Мерцѣм: мжїне ла зїоа авлѣ
 Ічїліє, аїчѣ наршї мѣ веї ведѣ.

І ч і л і є .

Чел маї фїтжїх'аїчѣ єѣ воѣ фї мжїне, єѣ,
 Прегьтїндх'мї вїтежї чєї пхцїї дор прѣ вреднїчї
 Ла прѣ 'налта ісправѣ. Дуте шї веї фї мжїне
 Фїкредїнцат фїтокмаї къ и'авем ал партїт
 Де кжт и'ал меѣ, де сжнїце.— Ної мжїне, морцї
 орі вїї,
 Фї палнѣ ферїчїре вом фї, драгѣ соціє!

В і р ц і н і а .

Ку тїне ферїчїгъ фї вєчї вїє, сажмоартъ:

А К Т У Л І V

Ш А Н А І.

А П І Е М А Р К У

А п і е

Вірцініє аи Рома?

М а р к у .

Е прѣ адеврѣат

А п і е .

Тѣ а'вѣ възут ?

М а р к у .

Кѣ окі'мѣ ші'а веї ведѣ ші тѣ ,

Кѣ са де тѣне 'нтрѣвѣ .

А п і е .

Дар кум а' нарѣзнѣ оарѣ

Сѣ насѣ са дѣн таберѣ , кѣма еѣ кѣ дѣнадѣсу .

Страшик ам дат порѣнкѣ аколо а'лопрѣ ?

М а р к у .

Порѣнка та ла време не семѣе н'а сосѣт :

Орѣ вѣ нѣсе сілірѣ а'дѣ служѣ кѣпѣтанѣї . . .

А п і е :

Чѣне а нарѣзнѣ ата аи кѣжт сѣзѣвовѣскѣ ,

Поручиле луї Апіў а нѹ ле Ампліні?

Ічіліе 'наінте'мїа апѹкат кѹм въз...

Дар о сѣі фав рѣсплатъ, ші клар вѣт мерітѣвъ.

Пе Вірѣніа лисъ ші пѣи'а нѹ о траѣе.

Ла трібѹнал еѹ астѣзї, се веде к'а сосіт

Вестѣ 'лаа сѣѹ пѣрїнте... Фаѣъ фїїнд ші ел

Прѣ мѹлт се скїмѣъ лѹкѹ . . . Дар фїе, нѹ мѣ
тѹрѣѹр...

М а р к у.

Кѹ фѣта ліа презїѹ пѣрїнѣї еї пе дрѹмѹрї,

ѹи жалніче вешмінте ор кѹре 'итѣмпїїѹнд

'А опреск, се рог де аднѣсѹ, ші лас амѹрма лор

ѹрме де дор, де пѣжсет; поате трекѹнд п'аїчѣ

Ші ту о сѣі вѣзі астѣзї.— Дар поате кѣ акѹма

Ічіліе алѣргъ пе пѣебе а рѣскола,

ѹи чїнс' д'ѹи стол маї марѣ, рѹгѹнд, амерїѹндѹнд

Кѹ мѣртѹрїї де фаѣъ, кѹ жѣрѣмінте стрїгъ.

Пѣжсетѹл ѹїеї мѹме фѣмѹсеѣѣ фѣѹарїї,

ѹѹї рѣзѹїїк татъ кѹражѹл амплїет,

Ші амерїѹндарѣ ѹѹї трїѹѹ рїбел, фїерос,

Сѣит о грозїїкѣ пѣскѣ о флѣкѣрѣ маї марѣ

А'мволвора! — іадї сѣма.

А п і е.

Тремѹрѣ тѣ пе сѣмѣ'ѣї;

Д'ѣї врѣ ші пѣнтѹ мїе, дар еѹ нѹ тремѹр иѹ.—

Дѹте, въз пе Вірѣніѹ ле мїне акѹм венїнд.

Ласѣ мѣ кѹ ла сїнѹр.

Ш О Н А ІІ.

А П І Е , В І Р Ц І Н І Е :

А п і е :

Кум дар кѣтезі ту, спуне'мі ;
 А ліпсі дія комавдъ , а лѣса в'бжми ошірѣ?
 Аша осташіі Ромїі , а стѣзі ливоѣ лор
 Къ павївъ венгрїжіре вїи , орі сѣ'вторк , орі стаѣ ?

В і р ц і н і е .

Да , есте кувїицѣ кжнд арє кувжит страшнїк .
 Къ тоате къ еѣ лецѣ прѣ страшнїчей мїліціі
 ли служба чє мѣ афлѣ де мулці анї , и'ам кѣакат .
 Еѣ л'аст' ам черут воѣ . . . ↑и Ром' авѣ мѣ'вторк
 Вїѣ пентрѣ амѣ фїїкѣ . . . Шї цїї .

А п і е :

Тѣ пентрѣ дѣвса
 Че почї а'мї спуне , варе сѣ вх'мїо спуне лецѣ
 ли тон маї тарє ?

В і р ц і н і е :

Аскуать .— Пѣрїнте сжит мїлос !
 Шї ѣа пѣрїнте тремѣр ! ли тр'уи задар ауз
 Рѣсунжнд лїпрєжѣрѣмї глас де амерїндаре
 ли фаворѣа мєѣ плевѣ . Прѣ марє 'цї є пѣтерѣ ;
 Шїѣ , шї прїм сїль а 'мпїндєо м'єї пѣтѣ ;

Ші къ 'и маї марї прїмежаїї пе Рома а'мбржнчі
 Еѣ почѣ фъръ а смѣде пе фїїка мѣ дїн мжа'ці.
 Дар. Апїе, іадї сѣма, ну кумва сѣм'амерїандї;
 Цїѣ пжѣвъ 'икжт пѣтерѣці не поате сѣпѣра ;
 Іадї сїама зїв, гжидѣще а иѣ къдѣ шї тѣ...

А п і е

Те році тѣ орї м'амерїандї? Че? ну сжнт еѣ аїчѣ
 Дїн тоці жудекѣторїї сїнгур абсолѣт жуде?
 Кум почѣ еѣ рпї фїїка д'ѣм татѣ адевърат?
 Аї о пѣстра еѣ лїкѣ шї ку сжнцїеле м'ѣ
 Датор сжнт, шї воѣ фачео; дар дѣк' а та нуесте,
 Че пог ругѣчунї фаче?— Фїерѣ че рѣѣ с'аскунде
 Ти ініма та астѣзї, ѣде с'атїнцїе шїѣ :
 Ічіліе 'ціо ѣмпле де бѣнѣуалѣ рѣ ;
 Ачел че ку иѣпѣстїї ла планѣрїале сале
 Спѣркат друм лшїдескїде . Аша дар поці тѣ вреде
 Ла ѣи тжлхар ва джисѣ? Тѣ, чел маї бѣн Рома
 Алеці цїнере астѣзї пе чел маї рѣѣ трїбун?
 Д'одатѣ веї ку джисѣ шї фїїка та а пїерде?
 Ічіліе да, пїере ку моарте неч'їстїѣ
 Іар иѣ превѣм ел вреде . Ел вїнде Рома, да!
 Цесе коижѣрѣ маре : дїн план грозав ѣрзїнд .
 Іе иої тїранї не кїамѣ, дар ел е шї маї маре :
 Іѣцїетѣ тїранїдѣ, ржвнѣще 'їграв сѣ вазѣ
 Ічїшї пе тоці пѣрїнцїї, пе тот иородѣл роб,
 Ії стрїгѣ лїбертатѣ, ребеѣлѣ чел маї крѣнт .
 Іѣжт иѣнтре маї дѣлѣ се 'нвѣлѣще скоардѣ,
 Іѣжт маї амар есте, маї рѣѣ венїѣл морції .
 Іѣгѣла пе жѣмѣтатѣ 'л лївалѣдѣ де ребеѣл ,

Пе жумьтатѣ аї лалтъ се веде вжвзѣторъ .
 Ла арме пропуѣ арме, ла вѣкешугурї арте .
 Тот се прїведе акума . Ну щїї курселе сѣде .
 Ел те ва шї мїнїстру шї вѣла ла павула сѣѣ ,
 Іар ну те ва товарош ла але луї рѣпірї .
 Ел щїе къ 'дїе скумпѣ шї Рома ка шї фїйка ;
 Д'аче' акум протектор с'аратѣ фїйчї тале
 Шї дупѣ урмѣцї рѣде къ семенї аї сѣї .
 Де тїе се фереше, дар де урмашїї сѣї
 Ну аре а сѣ темѣ, а с'арата вѣт есте
 Апсѣторал Ромїї .

В і р ц і в і е .

Фечозреде рѣнї

Дела тремжиде мѣме шї дел'аї лор пѣрїнцї ,
 Че пентру еле адесѣ рѣпуи вїаца 'ивжми ;
 Жудекѣторїї пощрїї маї крунцї къ мѣлат маї проа
 зивїї
 Кнар шї де вѣт врѣжмашїї ; аша дар че рѣмжис ,
 Де че деспот алт Рома, а се маї темѣ акѣ ?

А ж і е .

Иавун амор 'мї рупѣтъ ічїліе , щїѣ бїне .
 Дар че прѣбе ел аре ? Стрїгарѣ популярь ,
 Рѣсколїторѣла сгомот , куражѣла десфрїнат
 Шї мѣлата мѣ блжидеце де прѣбе рї служеск ,
 Ал мѣѣ кліент е Марку, чере зїчї п'ата фїйкъ ,
 Еѣ дар ал еї ізвїгѣла , еѣ сѣнт шї рѣнїторѣла !
 О ! че кѣвжит темѣїмїк .

В і р ц і н і є .

Ащї , прѣ муацї о зїк ,
Къ Ічїліє нумаї :

А п і є .

Поатеј къ фїйка та

Де ел повѣзїтъ :

В і р ц і н і є .

Прѣ авем прѣ муате :

Дар ура шї ршїнѣ мѣ фак а нѣ лезїче :

Фїкаїлѣ фїе уна , о прѣзѣ маре , грѣ ,

Къ те арѣцї ла мїне акѣм невіноват .

А п і є .

Аша дар къ ревелїї аї хотѣрѣт а фї?

В і р ц і н і є .

Ам хотѣрѣт не фїйка'мї съ скап , орї съ мор асѣзї :

А п і є .

А те скѣпа' мїе воѣ , те нѣвек .

В і р ц і н і є .

Дѣ че оар?

А п і є .

Тѣ поцї фї рѣзѣм Ромїї : ласѣ съ піарѣ зїк

Ічїліє , ел сїнгѣр ; ел есте віноват ,

Ел е де моарте вреднїк . Тѣ вреднїк де віацѣ ...

В і р ц і н і є .

Њїе а служї вреднїк , Тѣ мѣ сокотецї асфел ...

А п і е :

Те шїѣ де о потрївъ ку ор каре Роман
 Де ну дїкъ маї маре . Іатъ шї прѣвъ 'дї даѣ,
 Хотъраше дї таверї куржид а те днтоарче ,
 Авя сосїнд аколо дїї воѣ дшъца граидул ...

В і р ц і н і е .

Маї дндръзвещїї гїранг, шї амь нечїстї?
 Че? аа вїртудїї меле кувїиочоса премїѣ
 Аку дела фаворуа лѣї Апіе с'ащангъ?
 Ла че ам грешїг? че вїнъ ам'ка съ почѣ съ мерїт
 Фаворуа тѣѣ кумпаїте? А! вїне въз шї 'н кмнп
 Съмжнда д'орї че чїнсте акум с'а стїнс де тот .
 Бїне о шїе Рома шї тоцї връжмашїї Ромїї ,
 Връжмашїї че аа датъ их се ф'лб' 'н рьзбоае ,
 Лужид акум ла гоанъ шї 'испате тот ловїнд
 Маї мѣдїї ромаїї , ну унѣ , пот а се лѣуда .
 Ачесте рѣїї де славъ каре ту везї дн пїептумї,
 Шї маїчїле ромаїе ф'чѣ ѣрѣрї прѣ сфїите
 Ла фїї лор съ вазъ , сжнт де нечїнсте акѣ
 Кжид съ дмпумїѣ фїерѣл днтрѣ ватѣѣ фавор .—
 Кредїндѣ жураѣ Ромїї : ревакскъсе дар Рома
 Де се кувїїне наршї амь днтоарче 'и таверї .—
 Ворбїрѣ та вїка'бнѣ , рѣспуїсѣл меѣ 'вїгѣз .
 Еѣ сжнт солдат , пѣрїнте , шї четѣдѣн Роман :
 Тѣкѣт мѣ веде лумѣ ла орї че рѣѣ съ 'нтжмплѣ,
 Пжїѣ сѣфере Рома , сѣфер шї еѣ ку джїса ;
 Дер фїїка мѣ...

А п і е :

А ! креде ну 'мпіиг еѣ

Пе Марку 'и вражба аста , де ши рьсумь млат
Прѣ миичиноаса фамъ : дар почѣиумаї атжта :
Поате съ'лабат нумаї дела проихсуа ъста .
Млат мї е мїаь де тїне ; да , поате фъръ стомот
Фъръ прїмеждуре съ 'цї даѣ пе фїїката
Де сїмцї адеврѣгъ мїаь ши тѣ де джиса ;
Дар тѣ сетос де сжице вреї съ одаї соціе
Лаги тжхар , ши 'ржжї ку еа а те пѣхустї .

В і р ц і и і е .

Поцї... Съ 'мї о даї... Тѣ ?

А п і е .

Дака веї смуацїо дела еа

В і р ц і и і е .

Алї е , 'нам жзрато .

А п і е :

Еа дар се те деслеци ,
Къжнд ачї морг аствзї . Дѣте ; ши хотѣраше
Маї аї ги момент фїкѣ . А та е фїїк' , а та
Де их е а лѣї Гцїлїх . Д'о фї соціа лѣї ,
Еѣ их почѣѣ фаче алт фел , еа ва перї ку еа .

В і р ц і и і е .

... Тїкѣаосуа пѣрїнте ! .. рн че старе мѣ афлу ! ..

Ш О Н А ІІІ.

А п і е :

— Роман, де тот ел есте. — Ші Апіе клар днсуші
 Ар тремъра, ди Рома д'ар фі фост мулці ка ел.
 Дар нума дої се афль врем'чї де ура мѣ :
 Уну вѣтржи, шї татъ; гроанічї ценуші ачестѣ :
 Ачелуї алат нар фіе піедік' аса нѣдїме ;
 Пъ ел дар аре ваде дитяѣ фуріа са
 Е чѣ маї маре арть ... Дар че въз ? натъ віи
 Фемеїле аїчѣ пжнтре пажнсету плавії. —
 Невоѣ 'мі поручеше орї съ де 'мсуфлау гроазъ,
 Орї съ ле амѣцек :

Ш О Н А ІV.

А п і е :

Де, нумаї зѣбовіці :

Пжнї маї аведї време деспърцідївъ 'н грав
 Де аст кортеж прѣ турбур, че ну въ фолосеше ;
 Тисъ шї рѣѣ въ фаче. — Акума ну смит жуде :
 Аскуать, Вірцініо ; віно ; поате 'н алат віи
 Мъві ведѣ аїчѣ .

В і р ц і н і а :

Ку тайка аї ворвіт ?

Н у м і т о р і а :

Тѣ аї поквѣт ? Де фрѣвъ лѣашї мѣсрї маї бѣне ?

А п і е .

Де фрѣкъ ?... Ну : Де мѣлъ , везї кум ворбеск ;
ші афлъ

Къ н'ам де чѣамъ темѣ . Еѣ хотържт ѣцїзїк ,
Те ѣбеск , Вїрцїніо : шї нѣ маї поате фї
Нїчї о пѣтере 'нРома дїн мжн'мї сѣ те смѣлгъ ;
Кувївте сжит прѣ мѣате а те 'мдуплѣка мїѣ ...

В і р ц і н і а .

Аст фѣа 'цїафост скїмбарѣ ? аїдецї , маїкъ ...

А п і е .

Р ѣ м ѣ ;

Аскултѣмъ . — Че ! аѣта Ічіліѣ за тѣѣ
Тѣ в орбіт , Вїрцїніо ? спѣне'мї аїѣа чѣ'цї плаче ?
Сѣмѣца са 'нарѣвнѣлъ ? аста'мї аїпсеѣе мїѣ ?
Саѣ граду лѣїде'цї плаче ? Трїбушн шї д'ар фї фост
Пѣтѣ'мї фї д'омотрївъ ? Саѣ лака 'цїа пѣлѣкт
Сѣфлѣту лѣї чѣа слобод , наатѣе сїмтїмѣнте
Ну кумва н'ам еѣ сѣфлѣт маї слобод де кѣт джнѣсѣ
Еѣ аїсѣ карѣкѣцѣт а фї сѣпѣсѣа лѣї ;
Ку чѣї де опотрївїї , вѣнд еї аїмї сѣнт сѣпѣшї?..

Н у м і т о р і а .

Шї маї кѣтѣзї аѣта ту а те да не фѣацѣ ?..

А п і е .

Аѣтѣ ам пѣтере , шї прѣ пѣцїн рѣмѣне
Амаї аїдепѣлііо , аїкѣт ну мѣ сфїѣск ,

Ші нічї гжидіці кѹ гжидѹ кжт де пѹтернѣв сѣит,
 Пи мѣне стѣ, пи мѣне ка сабіа д'оміе,
 Ші лімба а лѹї Марку . Лѣпѣдѣ не Ічіліѹ,
 Ші єѹ гѹра лѹї Марку а стѣи илмаї дѣ кжт .

В і р ц і н і а .

Єѹ, де ел сѣмѣ лѣпѣдѣ?.. Маї віне моартѣ! єѹ!..

Н у м і т о р і а .

О спѹркатѣ 'мгжнфарє! вѣрбар! кѹмпліт тіраше...

А н і е .

Крезї тѹ кѣ те пѹбеще Ічіліе ка мѣне?
 Нѹм'але лівертѣці дѣшартѣ небуниї,
 Нѹма ларма пѹбеще ші трібзнатѣл сѣѹ .
 Ел тѣчѣ мѹлатѣ време; прии тїе акѹ небуна
 Міжлок а гѣсі бредѣ пи жец а сѣрѹнѹше .
 Амбіціа небуиѣ нар нѹ аморѹл тѣѹ
 Жл фачѣ сѣ ворѣвскѣ . — Дар зі кѣ почѹ ші єѹ
 Сѣ даѹ пи прїчїн' аста дѣ прїмежаїе марє;
 Подї сокотї акѹма аморѹл мѣѹ кжт є;
 Пѹтерѣ'мї ші в еда ші фама мї о рѣнѣѹ .
 Гата сѣ'ці дѣпѹѹ тоате . Пѣвтрѹ амор даѹ тоате;
 Дѣла амор Ічіліѹ нѣдѣждѹеще тог .

В і р ц і н і а .

Не Ічіліе нѹ подї, иѹ подї ал німічі
 Вржид сѣ'ї фїї а'опотрївѣ, нічі сѣ тѣ'арѣці тѹ марє .
 Прѣ свѹрт есте кон ррѣнтѹлѣ: ел арє тог пи сїмє
 Че цїє пѣдї ліпсеще . Дѣ але лѹї німік
 Иѹ поате фі пи тїе . Не тїе кжт ѹрѣск ,

А тж нубек пе джиса .— Д'амор ворбещі, спур-
каге?

Да а та віршунаре кутезі да тж аст нуме?
Ну к'аш воі с'ї аста; дар тж нічі н'ї гжидещі
Амь чере соціє...

А п і є .

Поате къ дитр'озі...

В і р ц і и і а .

Ну крде, нічїодатъ...

Н у м і т о р і а .

Врбї с'дї ваці жок де ної!..

В і р ц і и і а .

Кумпайте; сь мь'ндупаєчі ...

А п і є .

Бієе дар, т'ї дитоарче

А те 'икіна п'утері'мі, дпестріцагъ тоатъ
Де сжицелє ачела че тж сльвещі.

В і р ц і и і а .

О чер!

А п і є .

Д'аа тж аморєз сжице, шї де аа тагьа тж.

Н у м і т о р і а .

Крде!..

В і р ц і и і а

Аа ме'ї п'рїате!

А п і є .

Тодї. Ор чїє о'ї врб каде

Ла окьультур'ї; Сїчїє морт дитаврї

Тн локу мѣ в'о спѣне . Маї єиумаї ун чѣс .
А да семн ка съ'ичѣпѣмъчелуа сжвѣерос .

В і р ц і н і а .

Ічїліє!.. Ун чѣс фнкъ!.. Апіє, дє! айбї міаь ..
Прамореза... пе таїка...

И у м і т о р і а :

Ла окъутытурѣці,
Учішї дої вітєжї асфел ? шї ту сїгур те крєзї
Тн жєцѣа тѣ акѣма?..

А п і є :

Шї клар тотѣа ку тот
Д'ар перї азї ку міне , с'ар рекема 'ивїаць .
В'рцїїє ш'Ічїліє?

В і р ц і н і а .

Мь 'игрозєск ...

И у м і т о р і а .

... Дє!.. Аскулть .

А п і є .

Еа иумаї ку о ворвь фї скапѣ п'амандої .

В і р ц і н і а .

... Апіє... 'игъвєще о мора фнк'озї ...

Тє жур, Апіє, ашѣптѣ . — Еў дє иунтѣ мь аѣнѣа ..

Ічїліє трыаскѣ, ш' ал мєѣ ел нѣмаї фїє ;

М'оѣ жнчерка асмаѣдє дїн інім' ал сѣї кін ...

Мь воѣ сїліа траѣе тоатѣ нѣдєждѣ мѣ

Дєпєсѣ пжн'акѣма д'атѣдѣ анї 'фн тржнєсѣ :

Поатє кѣ ... єѣ ... ку времє... маї муат, єѣ чє помѣ

фачє

Ічіліє трыаскѣ: ку' аврѣме еѣ каз
 Ла пічореле тале . Дар че фак ?.. Ваі!.. Че з'к ?
 А'убі, пе Ічіліѣші маі муат, мѣ ва фаче
 Времѣ ші тот д'ахна а те урж не тіне . —
 Еѣ их мѣ тем де німеіі, иу, ноі сжитем Ромаіі :
 Ку прецуа де нечінств их вод а тріі, ну
 Нічі тайк'аа мѣ нічі скумпуа вітѣзца мѣ логодиік ;
 Нерінд еі из'мі рѣмжне німіка а маі перае .
 Уи фер , ти фер пи време , ту, маікѣ из'мі віі да ?
 Н у м і т' о р і а .

Ах! вііо... Лідем, фіікѣ... Пентру невіноваці
 Че съ тудасѣ пи кінурі сжит зеі пи чер протекторі
 Марі рѣсвуаѣторі... вііо .

В і р ц і н і а .

Спріжінешемѣ, маікѣ .

Ѡмі тремурѣ пічоруа... ;

Ш Е Н А І Р .

А п і е .

Ѡнкѣ 'и протів'мі стаѣ ? -

Да, стжжніірѣ нвоѣ, ихѣ 'мвузіре 'міа :
 Ілаѣѣва фрѣмсеце , че авна путѣ де сіменші
 Нума к'о трекуѣгоаре флакѣрѣ в м'апрінде ,
 Акѣма кжид муцііа съ стѣ Рома пентру еа,
 Ѡи фіпѣтѣ, немішкати тот пепѣ'мі а туд !
 Кжид 'міде тревіііцѣ кжт тронуа, маі муат фкѣ !

Дар речеде сосеще, аа шаселѣ чѣс сунѣ .
Хѣї! съ ведем а н време де еста гата тот ,
Ші с'арѣтъм ла палебе къ 'нтржиса измаї стѣ ,
Чи'и мінѣ , нума 'н мінѣ стѣ астьзї Рома товѣ .

А К Т У Л V.

Ш О Н А І.

ВІРЦІНІЕ, ІЧІЛІЕ
к у з р м а ш і ї

В і р ц і н і е .

Чѣска фатал сосещѣ . Ічїліе, везї тѣ
Прїм орї че друм лучїнде ивълеск арме 'м фор ?
Нї спре анконжѣраре ...

І ч і л і е .

Еѣ въз ачі 'мпрежѣрѣ'мї ,
Фїе шї маї мїв' , поате е стол де кураж ... маре .

В і р ц і н і е .

Ан еї те 'мкрезї ?

І ч і л і е .

Ан мїме .

В і р ц і н і е :

Кѣт ан сїнедї те 'мкрезї

Агжга шї асупрѣ'мї акум фїї реземат .
Сосек 'маїнтѣ времїї; сїгур ерѣмъ къ наршї
Те воѣ гсї аїчѣ .— Дар ан пѣдїне ворбе ,
Іаргѣ сѣ'итреб де тїме шї тѣ сѣ'мї дїї кузжїг .—
Де вом сфѣржма , вреднїчїї , дечемвїрааѣа жїг ,

Ла урмь эъ че нумь съ'ці даъ, спунь'мі че тѣтау ;
Поате фі д'опотривъ кѹ кѣт ещѣ марь 'и Рома ?

І ч і л і е .

— Роман, четъѣмъ, словоа ; ва орї карь Ромаи ;
Де кѣт рѣи маї марь ; де кѣт леѣѣ маї мѣк' .—
Ту, ла Ромаи, Романе, аї врудъ вьнузалъ ?
Дар фіе, нх мь сѹпър : за ну иаще дѣи тѣи .
Апіе, ел 'дїо'нсафла,

В і р ц і и і е .

О тѣмпѣ неелеѣѣѣ!

Шѣ чел маї тарь астьзѣ кѹ чел маї слаб , де ел
Прѣи вікаешѹг сь лѹпть . Еъ ну 'а кредѣм... Дар-
асфел

Де віне а са лѣмъ Апіе прѣфѣкѹсе . . .

Дар че ? шѣ де 'а ш креде , муат , маї муат адевр
Маї ѣиерос рѣстрѣѣче нѹмаї нн семѣ ал тѣъ ,

Де кѣт челе маї марь але лѹї жѹрѣмѣте .

Мъ жѹр !.. Атѣт се поате ва сь грешѣск' эъ ѣіе
Кѣт іиіма'дї саѣ фіерѹа те поате лѣшѣла .

І ч і л і е .

Шѣ эъ мь 'икрез лѣтѣи , нѹма 'н тѣи мь 'нкрез ;
Іар ну лѣ еї , кѹ тоате кѣ еї фіерошѣ жѹрарь
Сь пѣзѣскъ кредѣнѣ мѣ , шѣ Ромѣи . Поате
Фрѣкъ , нѣпасте , аѹр сь мѣи рѣпѣск' акѹм
Арме ісѣжѣдѣтоаре ла Апіе прѣ муат :
Нѹ де кѹноск' вітежі . Дар фіе кѣт де тарь ;
'Апіе д'о ета цапѣи ла пронѹсѹа сьѣ астьзѣ

О съ'а рѣпѣсѣвъ моэртѣ . Къ муат съ темѣ еа ,
 Марѣ довааь есте къ врѣа тѣ амѣці .
 Къ ѡвѣлатѣтѣ блэвїї се 'нкреде еа скѣма
 Ну есте ѡдоіааь . Апіе морт одагъ
 Муат маї пѣціи пѣтериічї ааці ної тіранї рѣмжї .
 Дар рѣсіпїці ; аа Ромїї бїчїѣ есте ѡмжн'адор ,
 Оціріаѣ амжндоъ . Аша дар ла 'ндоіааь
 Се афлѣ лїбертагѣ пе каре пѣціні поате
 Къ одорек'ші сігѣур о мерїці нѣмаї тѣ .
 Дечї нѣмаї рѣсѣварѣ сігѣурь 'мї парѣ , да .
 Прѣвѣз тоагъ прѣпаствѣ ; шї стаѣ гат' а'ифрѣгїтао

В і р ц и н і є .

О тѣ дїи тоці Романїї чел маї алес , маї марѣ !
 Ваясе 'итїне Рома мѣрїад орї рѣмѣскжид .
 Ічїліе , д'ѣм лѣврѣ маї ам а те рѣга .
 Іартѣ аабїтѣ'мї вжрїстѣ астѣзї прѣ мааа чїнстѣ ,
 Еѣсь фак'семи ісвїреї : вжид , вѣма 'мфїце фїерѣа ;
 Грїжа мѣ фїе аста . Тѣ мжнѣ та пе фїер ,
 Шї окїтїї пе окї'мї : фїсѣ вѣм маї ведѣ
 Че фадѣ пе аратѣ шї коичесѣ аа павѣї ;
 Ла сігѣурь ісвїре поате є тревѣнцѣ
 Дѣлче апропіере фїтжїѣ аарѣга .
 Съ те іеї дѣпѣ мїне , те воѣ ѡндрѣпта еѣ .

І ч і л і є .

Фѣ'мї дар семи ла ісвїре ; аа трѣснї шї мѣї нѣте
 Клар шї дѣ вжт ѣи фѣацер мѣ вѣї ведѣ пе мїне .

В і р ц и н і є .

Дѣте шї стрѣжѣещѣ неармателе фемеї :

Войничїи тѣ прїи плебе съ вжрї фїи дигрїжит ;
 Апіе е маї бїне съ мѣ гѣсѣскъ сїнгѣр .
 †А воѣ момї кѣ ворбе , окїнд локѣа де унде
 Не ва вєиї маї бїне съ нѣвѣлїм пѣеа .
 Еѣ те ащепт аїчѣ : ла 'нтоарчерѣ та , де ,
 Съ и'арѣдї стеме : маї дїфржиѣвѣ'цї ура ;
 Маї рабаѣ ; днтр'оклїпъ ва плаєси ачї тоатѣ .

Ш Ѣ Н А II.

В і р ц и н и е .

О фїїка мѣ !.. о Ромѣ !— де алу нѣ мѣ маї тем ;
 Нѣма де днфокарѣ че 'и Ічїліе вѣз .

Ш Ѣ Н А III.

А П І Е В І Р Ц И Н И Е .

А п и е .

Е ; аї хотѣржт ?

В і р ц и н и е :

Днкѣ де мѣатѣ време ?

А п и е .

Че фел ?

Ка ун мїлос пѣрїнте ?

В і р ц и н и е :

Ка ун Ромаи пѣрїнте ?

А п і є .

Къ Ічіліє руптаї орї каре иод?

В і р ц і н і є .

Мь стржиг

Трїї подурї тарї кѹ джнес.

А п і є .

Карє?

В і р ц і н і є .

Прїетешуг,

Ші сжице, ші віртѹте.

А п і є .

Трѣдѣторгає, сжнце,

Сжнце вей вѣрса аствѣї ла зей вечнїчїєї .

В і р ц і н і є .

Вѣрсесе, тот 'лам гата. — Еѹ щїѹ кѹ є изадѣр

А ста цїє 'ипротївѣ: сентеида 'мперекез,

Волик мѣ дѹк ла моарте, шї маї паште лисѣ

Пжи аву'мї рѣпї фїїва. Алт нїмїк' иѹ почѹ фаче .

А'мї рѣзбуна ла урмѣ зей иѣдѣждѹеск .

А п і є .

Везї тѹ зей маї? нагї; жѹр лнпрежѹрѹ мей

Арматеє скѣдроне . Щїѹ кѹ шї вої акѹма

Шї кѹ аскѹисе арме шї кѹ лнведерате

Прѣ мулт сіліці; дар лецѣ кѹ мїне стѣ; кѹ вої

Нѹма дѣсфрѣла есте: шї де воѹ перде клар

Мїє 'мї ва фї спре славѣ; воѹ шї вірѹица

Окарѣ вѣ адѹче. — Дар ісѣжида ѣ авоастрѣ:

Іагѣ фїерос се 'нгоарче шорѹла лнфор вѣз;

Пънеці ꙗла креліицѣ; срї кжид шї кум елва
 Вечник стѣпжн ел есте. Іатъ шї Вірціиіа
 Жалнікъ презрмѣвъ, сѣжшіе маита, плажце,
 ꙗшї рупе пѣрза, стрїгѣ тарє не маїка са.
 Азї че вувїре? че урлєте 'ивъздѣх!
 Кжте шї кжте арме ꙗн урм'а са акѣма
 Ічіліе вітѣзѣа рєпєдє 'ифор адѣче!

Ш Б Н А І Р.

НУМИТОРИА, ВІРЦІНІЕ, АПІЕ,
 ІМАРКУ, НОРОД, ДІКТОРИ

И х м и т о р і а .

О прѣ крѣитѣ вжизарє!

Н о р о д . .

О дурерос момент!

В і р ц і н і а .

Тѣ'нкаї трѣщї, прїнтє? трѣщї, дѣр ну щї кѣ?
 Ічіліє... ваї мїє!..

В і р ц і н і е ?

Спѣне'мї; иѣ 'авъз, че есте?

В і р ц і н і а .

Ах ! Ічіліє моарє.

В і р ц і н і а .

О зї!

А п і е .

Карє ꙗидрѣзнец, карє

Вржид съ апере Рома не рѣѣа педепси,
Ші н'ашепт'ъ осжида де леці а'л оморж?

Н у м і т о р і а .

Че! маї кутезї, спуркате, атж а те префаче?—
Куної ел дїн ампрежнѣ. Антр' а са вітежіе
Асігурат, аичѣ амфор семенѣ пѣща.
Кжнд іатъ іес де фрзигей, віи кредіноші сѣї
Амкїп д'амерїндаре; Сзїніе, Ароите,
Фатст, армаці шї алді: Ароите стрїгъ, таре,
Уя вжнзѣтор еші? ... Ура ампрїнде петодї
Тодї сѣвііаѣ атраце пѣ ел амьпѣді
Фухи мїнѣт. Маї гага Ічіліе ла арме
Де кжт але рѣспунде, ренедѣ 'игре еї роатѣ
Стржнѣ спре амраре тѣос фіер аскудіт:
Антжї каде Ароите; Маї кад кжці аѣ кураж
Амѣвѣлі пѣ джисѣ.— Чеї маї фрїкоші атжнѣ,
Стрїгарѣ дѣ дѣпарте маї таре кѣтре пѣлѣе:
Ічіліе не вінде: ва сѣ фіе амьрат.
Аст жме авна рѣсхїѣ, дїн амтурї шї дїндос
Пѣ ел шї мїк шї маре Ромаїї даж мѣвалѣ,
Шї ел морт каде 'идатѣ.

В і р ц і н і е .

Ах! че моарте амарѣ
Пенгр' жн вігѣз ка джисѣ!

Н у м і т о р і а .

Дар алт брац н'а амрѣзміт
Сѣ'л рѣїѣскѣ; амсіне амгоарче фіерѣл сѣї:
Шї аммометѣл морції, стрїгъ: «ферѣскѣ жерѣл

• Нѣ воѣ амперѣіе; а сѣрбі еѣ ну сѣфер:
 «Іатѣ 'нвациѣ, соціе слободѣ а мурі» ...

В і р ц і н і а .

Те ам аузіт прѣ біне: нѣіте ал мѣѣ соц!..
 Ваі міе тікѣлоаса !.. те воѣ зрма ам гравѣ ...
 Кѣ окі мѣі възутам фіерул клар д'ата мжнѣ,
 Ах! дѣ тріі орі ам піептуці ам ріпт ші режнфіпт!
 Д'ал тѣѣ фіер не тремжидѣ ам тівса'мі дрѣпта мѣ ...
 Дар... ам задар...

И з м і т о р і а .

Муацимѣ ші мулта са амдіре
 Прѣ мулт не дѣпѣртарѣ ші не ам піпнс аічѣ .

В і р ц і н і а .

Ічіліе дар ваде, Ромаві... Ші амперат е
 Апіе .

А п і е

Ічіліе, Ромаві, нѣмаі мхрінд
 Праі сѣі зрмаші аузтаѣ : ші міністрі а са мжнѣ :
 Концііпцат де сіе, скжрвоаса' са, віациѣ
 Амдрепат'о ла моарте . ел амуріт Ромав;
 Дар ел н' атрїт асфел . — н'ам врут сѣ' ам педепсак .
 Прѣ скѣмп вѣера воѣ . Дар іатѣ 'н сфжршіт времѣ
 Тоѣте де лімпезеѣе, ші дѣпѣ окі вошрі
 Фаталул вѣа рідікѣ . Еѣ дѣка 'ам осжидіам
 Ерам с'амз'прім прѣвѣ сѣмѣ нѣмідіі тіран;
 Ш'аі сѣі дѣші възурѣ кѣ фѣ вреднік де моарте .
 В і р ц і н і е .
 Нуцаі ам шѣлі не нїмії: ну, фіеші каре веде

Чіне естѣ авторѣа троазнічѣй рѣсхупрї.
 Ічіліе морт каде; прїчіна' аївїрхїт,
 Маї муат де жумьгате акум аї вжшїгат'о.
 Апіе, презрмѣзь, чїтецаие сїтеца.—
 Дар че чер? дїгрозавуа стол де секурї армате...
 Шї дїтьчерѣ Ромїї че трьмурь скрїшнїнд
 Чіне нх о чїтеца ?

А п і е .

— Вжшїторї, че фел? дїкь

Шї дїпъ че цесхтадї задарївѣ рѣскоалъ
 Шї н сфжршїт трѣдѣторї аї воцрї кїар въ вжнд
 ар мїе 'мї пхїецї вїнъ? Ла хн некредїнчос
 Некредїнчосї еї фурь, че луврх де мїраре?—
 Алашї вїтежї аї Ромї, вої, армате скадроаие
 Веледї жур дїмпрежурї, дар спре фолосх еї.
 А'а воастрѣ иалтъ вое кутѣзь чїневашї
 А аста'ипротївъ астѣзї? Еѣ нх. Дар дїпротївъ
 Ла о мжїх де оамейї, корхїпцї, фърь де лѣце,
 Спре а сїгура слава Ромїї че'мїадї депус,
 А аста, мѣ воѣ депрїнде.— Ічіліе муръ,
 Дар нх тодї трѣдѣторї.— Е! Дїкторї, де, дїчїнцї
 Пъ Вїрцїнїе, стржїнцї дїгре секурї тїюасе,
 Пжїх вжнд жудеката сѣва десѣвжршї.
 Ел ачї спре рѣѣ вїне: де маї аре кувжнт
 Арате; дар о прїдї'а де а пропуе сїлѣ.

Н ъ м і т о р і а .

Ваї!

В і р ц і н і а .

Ші п'аа мѣхъ пьрїнте?...

В і р ц і н і е

Трѣдътор е ит, пьрїнте

Сжнт еѣ аа Вїрцїнїї : хи трѣдътор а фосг
 Ш' Ічіліе логодїк аа еї; трѣдътор е
 Чїне тьгьдъще а фїкїаа ладжнѣхъ
 Шї фїївѣ шї соціе . Шоїціїндацї аи токма
 Де крѣдаї вїершѣнарѣ фкѣхъ ихъ сжнтѣцї вої?—
 Ромаїлор , кз тоате кѣ сжнт невіиоват ,
 Кз Ічіліе аствѣзі лѣсацї сѣмѣ тжраскѣ
 Ла чѣ маї крѣдѣ моарте , вѣ роу . Сѣ скапе ижмаї
 стѣ чїнстїтѣ фатѣ . Маї мѣат ва сѣферї
 Маї мѣат шї де кжт моарте . Де мїне иж вѣ роу :
 Еѣ ижмаї пѣитру джнса , шї пажнѣ шїмѣкѣтрѣмур .

Н у м і т о р і а .

Ромаїї вої тоцї ихъ пажнѣцї аа пажнсетїлѣ ноастрѣ?
 Пьрїндї , че азї в'ацаптѣ , афлацї дар дела иої...
 О в'рѣзі !.. Крѣдѣ тѣчере . — Муи лор азїцїї :
 Вої , каре вѣ пѣтруицѣцї де драгосте , де мїлѣ
 Кѣтре копїї вошїої , че зѣмїслацїї прїм сжнѣ ,
 Шї 'и пажнѣчїлѣ востре прїм сжнѣ жїхрѣн цїї :
 Афлацїї , ачї а иаще фїї , емарѣ пѣкат .
 Аи сфжршїт де вѣ пасѣ де чїнстѣ лор , о мѣме ,
 Аи чѣс че вѣд лумїаа , хи фїер , хи фїер Аи фїцѣцїї
 Аи пїептѣл лор , трѣмжнѣе .

А п і е .

Азїцїї дар амор ?

Ахъци дор де мумъ ? чине иу веае акум
 О мумъ префькутъ ш' уи амьциг пьринте ? —
 Ла жуаеката аста дрепт аци черут съ' фие
 Ші Вірциіе фаць : іатъа аичъ е ;
 Дар веиръ са поате амъ амьпиедіка
 Съ иу 'мплаіеск дрептатъ ? ші мартуріи ші маркъ
 Фуръ 'нтриваці де міие . Конглаьсуеск ла тоате .
 Дрептуріае азі Марку амьведерате сжит .
 Мъ жур ку'воіае фаць : къ'пріи' астеј довезі
 Мума чъ префькутъ де тот е віруіть ;
 Та популяруа егомот кауъ дрепт акума . —
 Мъ сімд пьтруне де міаь съ траг дік амьцирі
 Ши тикъаос пьринте ; вяр'асфел сокотіг .
 Дар сжит датор ла аста . — Іа о дар , іао , Марко ;
 А та е Вірциіа ; а'ці тьгъауі дрептуа
 Иу позъ ла ата роавъ .

Н у м і г о р і а :

Унде с'а помейіг

Асфел де жуаекать ? Романі , иу м'аскуатаці ?

В і р ц і и і а .

В зі , маіка мъ секуре личіиг п'аа меъ пьринте :
 Ну поате съ'мі ажуте ; акум абна ворбеце ,
 Ші 'нтрун задар . Дъ'мі фіеруа , дъ'мі ; ть'а ай ;
 Тх'мі'а фьгъуіесші : іатъ соцъ'мі рьніг ,
 Веі касъ піерз ші чіистъ ?

В і р ц і и і а .

О пръ спуркать турмъ

Де рові пьскуці пн ланцурі, атят в'акопріне фріка?
 Чісте, фії; тот уітарьці пентру віаць?— Ауз,
 Ауз ун супус мурмур; дар тоці стаѣ агецаці,
 О андоіг серватічі! токмаї ка амѣ соартъ,
 Д'офі ші маї рѣ пнсь пь вої ку фок съ казъ;
 Де орї каре авере ку тотул диспуаці .
 Лісці, де лібертате, де чісте, де коші, ;
 Де соціале воастре, де арме ші демінте
 Съвъ рьнѣскъ 'н хрмь тіранул антр'озі
 Де кінурі, лунці, обіде, суспінурі, тжпгвірі
 Ші снуркага віаць каре ну є а воастръ,
 Ші опьстраді ку асфел де врхут пріц де о варь .

А п і є .

Мурмур с'ауде 'н Рома, дар пентру тіне. Тачї.
 Лікторї, де, куржид ронба даці ла стьпнхлїї;
 Съ ну въ маї о прѣскъ амьдітоаре міаь
 Д' мумь префькьтє. Фіа ч' аїї ну есте,
 Смуадеці де ажигъ ажиса .

Н у м і т о р і а .

Пе міне 'нтжїѣ жувіаці:

В і р ц і н і а .

Маїка!

Н о р о д у :

Фатааь соартъ!

В і р ц і н і є :

... Апіе, ун моментъ;

Ун момінт маїащївїть, ш'аскуаьтємь, аскуаьтє!—

Еѣ пе фечовара аста ка'фійкъ ам крескут'о.
 Маї мулат де вѣт пе сінемї ѣвек пжнъ окум;
 Де м' аминѣт содіа, иѣ сжит кошпїицат
 Де тнеатїрѣ аста ...

Н у м і т о р і а .

Ваї'міе ! че скїмваре ?

Ту нїмїчешї атжта , ту пе ата содіе ? ...

Ту ещї оаре ачлаа ?

В і р ц і н і а .

Пърїнте тѣаї скїмват

Акѣм пжнъ атр'атжта ? Ну мѣ маї крїзї ата ?

Ваї'міе тїкълоса !

В і р ц і н і е .

Орї кум те крїз акѣма ,

Кум аїѣвї се ваде чеа маї чїстїг пърїнте

Пе фїїка са еѣ асфел пурурѣ те ѣвек . —

Апїе , де , мѣ ласѣ пжн' ам'о шїрде 'ивечї

Сѣ о маї стржнї одатѣ ам пърїнтеше враде .

Труфїа мѣ везї ваде нїмїчїтѣ мпїлатѣ ;

Антїне слава Ромїї лецѣ шї зейї еї

Чїстекск змїлїт асгъзї . — Дар дорул пърїнтеск ,

Вїецїї еї а' атжцѣ амї фїїна еѣ пърїнте ,

Поате, лїпсї а'одатѣ , атр'озї , атр'оклїпѣ ? ...

А п і е .

Иѣ , еѣ , ферѣскѣ черул пжнѣ атр'атжта крѣд ? .

Сѣ советекск грешалѣ хн дор кувїнчос ?

Іатѣ вїїна ам фїре'цї ворвещї прекѣм се ваде ;

Кум мї сѣ ваде дарѣ еѣ цїї рѣспїуз акѣма .

Лікторі, даці лок съ насъ :

В і р ц і н і є .

Ах! віно фіїка мѣ .

Ла чѣ діи урмъ датъ ли враде пѣрїтеші :

А те кема де фіїкъ мулт'мі есте дуаче фнкъ ...

Чѣ дупъ урмъ прувъ де драгосте ... Прїмеще ...

Лївертата шї ... Моарте .

В і р ц і н і а .

Пѣрїте 'итр'адевър !..

Н з м і т о р і а .

О черуае! ах! фіїкъ ...

А п і є .

Ваї! че фѣкшї?... Лікторї!..

В і р ц і н і є .

Ла зеї чеї маї гроазнічї аї надуаї, барбаре,

Капуа тѣх ку аст сжице конспїнцеск .

Н о р о д у а .

Ваї че гроазъ!..

Апїє тіраи есте .

В і р ц і н і є ;

Е прѣ тжрзіѣ, Ромашї .

Нз се маї дѣ віаць, ла чеї невімовацї .)

Н о р о д у а .

Апїє тіраи есте . Моаръ .

А п і є .

Пѣрїчїдуа съ моаръ

Шї реваї :